

Z OBSAHU:

Z jednání
Předsednictva

Z krajských
setkání

Až půl milionu
na otevření nové ordinace

Jaké změny přináší zákon
o místních poplatcích

...aby se nám společně dobře žilo

Hranice společného vzdělávání

Slovo „inkluze“ se v poslední době skloňuje ve všech pádech. O společném vzdělávání nás informují televize, piší se články v novinách, vyjadřují se k němu politici včetně těch z místních samospráv. Hlas školských zařízení bohužel moc slyšet nebývá. A co teprve hlas rodičů? Není se tak co divit, že na krajských setkáních, která v současné době jako Svaz měst a obcí pro představitele samospráv pořádáme, mimo jiné zaznívá: „Důležité je, aby se rozumně a jasně stanovilo, kdy lze dítě – v závislosti na formě hendikepu – ještě společně vzdělávat. V tomto případě bude záležet především na rozumném přístupu rodičů dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a na školských poradenských zařízeních. Proto, aby se inkluzi mohl bránit i zřizovatel, je třeba odvaha, snaha a schopnost.“

Nevyřešené otázky

Společné vzdělávání v současné podobě se dá hodnotit různě, shoda bohužel panuje v tom, že není příliš připravené. Nedořešené jsou zásadní otázky: jak dalece vůbec integrovat do běžných škol, aby to bylo pro dítě s hendikepem ještě prospěšné? Co to udělá s ostatními žáky ve škole? Kolik to bude stát? Kde se na to vezmou peníze? A je vůbec důvod a šťastné, abychom rušili nebo omezovali velmi propracovaný a funkční systém speciálních a praktických škol?

Podaná ruka

Nahlas se mluví o realizaci inkluze od letošního podzimu. Jak už ale bylo řečeno, pravidla jsou nejasná a chybí finanční prostřed-

ky nejen na vlastní provádění. My ve Svazu proto čile komunikujeme s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a spolu s Asociací krajů jsme s tímto resortem nedávno podepsali memorandum o spolupráci. Víme totiž, že pouze kritika, byť oprávněná, nestačí. Mimo jiné je třeba přenášet podněty z území, aby se našla cesta akceptovatelná pro všechny. Na prvním místě přitom musí být zájem dítěte, kvalita lidské společnosti se totiž pozná podle toho, jak se stará o své nejslabší.

Na velikosti nezáleží

Za Svaz mohu na tomto místě slíbit, že budeme ve všech oblastech i nadále pečlivě naslouchat vám, starostkám a starostům. A názory a návrhy, jak situaci řešit, předávat dál a společně hájit zájmy samospráv. Na už zmiňovaných krajských setkáních přitom zaznívá, že se to v mnoha případech daří – na základě našich podnětů třeba nedávno přišlo ministerstvo zdravotnictví s účelovou dotací, která má pomoci řešit nedostatek lékařů, podíl samospráv na DPH v rámci rozpočtového určení daní se má vrátit na úroveň před důchodovou reformou či se nebudou rušit finanční úřady. Na mnoha otázkách, včetně zmiňované inkluze, ale musíme dál společně pracovat. Diskutujeme je nejen na velkých jednáních starostů, probírají je i pracovní komise a skupiny Svazu a samozřejmě i naše tři komory – Komora statutárních měst, Komora měst a Komora obcí. Svaz totiž hájí zájmy

samospráv nezávisle na velikosti. Jednoduše spolu mluvíme a poté, co se dohodneme, stanovisko zveřejňujeme. A i když se občas může zdát, že jsou problémy malých a velkých velmi odlišné, víme, že je důležité spolupracovat a starat se o obyvatele všech měst a obcí. Od toho jsou přece starostové. Přejí si a usilují o to, aby se lidem, nezávisle na tom, zda žijí ve vesnici nebo ve městě, dobře dařilo a rádi se vraceli domů.

Krásný začátek jara.

*Ing. Vlastimil Pícek
místopředseda Svazu
starosta Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi*

● Kolik dostanou obce na žáka z RUD v roce 2016?

9. únor 2016, Praha

Ministerstvo financí odhaduje, na základě predikce daní na rok 2016 uvedené ve státním rozpočtu na rok 2016, že objem „prostředků plynoucích za žáky“ pro rok 2016 bude ve výši **cca 8,5 tis. Kč na žáka**. Výpočet vychází z odhadu sdílených daní pro obce v SR na rok 2016, váhy kritéria „počet dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí“ a počtu dětí MŠ a žáků ZŠ k 30. září 2015. Skutečný objem „prostředků plynoucích za žákem“ bude záviset na skutečném inkasu daní v roce 2016. Jenom pro srovnání v roce 2015 činil objem „prostředků plynoucích za žáky“ přesně 8,246 tis. Kč na jednoho žáka.

Obce tak mohou vypočítat předpokládaný objem finančních prostředků, které dostanou do rozpočtu, a to tak, že vynásobí 8 500 Kč x počet dětí MŠ a žáků ZŠ ve své obci k 30. září 2015.

Ministerstvo financí dále zveřejnilo na svých webových stránkách počty dětí a žáků ve školách zřizovaných obcemi k 30. 9. 2015 a žádá obce o kontrolu uvedených počtů dětí a žáků na jejich skutečný stav k 30. 9. 2015. Počty zahrnují pouze děti a žáky ve školách zřizovaných obcemi. Více najdete na stránkách www.mfcr.cz v části Veřejný sektor.

● Zmírnění sankcí u Kontrolního hlášení k DPH

9. únor 2016, Praha

Vláda v polovině ledna 2016 schválila návrh ministerstva financí na zmírnění sankcí a prodloužení lhůty u kontrolního hlášení k DPH. Ministerstvo do zákona o DPH doplnilo institut prominutí pokuty, který se bude týkat pokut vznikajících ze zákona v pevně stanovené výši 10 000 Kč, 30 000 Kč a 50 000 Kč.

Díky tomuto opatření bude možné zohlednit ospravedlnitelné důvody pro prodlení s podáním kontrolního hlášení či reakcí na výzvu správce daně. Ministerstvo financí počítá s účinností k 1. červnu 2016, nicméně úprava bude vztažena i na případy, které nastanou před tímto datem.

V případě pokuty ve výši 1000 Kč, která je udělována za pozdní podání kontrolního hlášení, bude tolerováno jedno pochybení pro každý kalendářní rok. Správce daně toto zohlední automaticky bez nutnosti podávat žádost o prominutí. Navíc pokuty v této výši vzniklé do účinnosti navrhované novely ze zákona zaniknou, čímž bude zpětně vytvořeno určité přechodné toleranční období.

Vládou schválená novela současně obsahuje prodloužení lhůty pro reakci plátce na výzvu správce daně k odstranění nesouladu v podaném kontrolním hlášení z pěti kalendářních dnů na pět pracovních dnů. Podnikatelé tak budou mít tedy více času na reakci v případě pochybností či nesrovnalostí v kontrolním hlášení. Vzhledem k počítání lhůty to bude vždy minimálně jeden týden.

● Situace s poplatky za půdu je přes navrhované změny stále tíživá

11. únor 2016, Praha

Svaz dlouhodobě prosazuje a podporuje změny v zákoně o ochraně zemědělského půdního fondu. Poplatek za půdu při stavbě rodinných domů a veřejně prospěšných staveb by totiž neměl být pro stavebníka likvidační. Přestože v případě rodinných domů dochází k jakési dohodě, pro veřejně prospěšné stavby se zatím se změnou neuvažuje. Přes veškeré snahy zabránit neúměrnému navyšování cen staveb a zatěžování obecních rozpočtů není ministerstvo životního prostředí ochotno argu-

menty přijmout. Všichni asi rozumí tomu, že zemědělský půdní fond je třeba chránit, podle Svazu však ložská novela byla spíše fiskálního, nikoli ochranného charakteru. Občany a obce je nutné vychovávat k ochraně půdy a k environmentálnímu uvážení, to dle názoru Svazu přináší pozměňovací návrh načetý při druhém čtení novely tohoto zákona.

Podle tohoto pozměňovacího návrhu by v zastavěném území (intravilánu) nebyly poplatky za výstavbu na zemědělské půdě vůbec stanovovány a za vynětí by se tedy neplatilo. Při výstavbě na zastavitelných plochách by se pak poplatek stanovil pouze dle bonity půdy, tedy bez násobení tzv. ekologickou vahou vlivu (chráněná krajinná oblast, chráněné ložiskové území). Poplatek by se díky tomu až desetinásobně snížil, což by znamenalo odstranění vysokých odvodů mnohdy v řádu statisíců korun v rámci odnětí zemědělské půdy pro individuální výstavby rodinných domů. A v řádu až milionů korun za odnětí zemědělské půdy pro výstavbu veřejně prospěšných budov. Obcím by se tedy snížily náklady na výstavbu veřejně prospěšných staveb, jakými jsou školy, školky, domovy pro seniory a další. Ušetřené peníze by mohly být použity v jiných oblastech života obce (podpora spolků aj.) či na financování dalších potřebných akcí (opravy chodníků, silnic, veřejného osvětlení aj.). Svaz při projednávání upozorňoval, že města a obce nemají na rozdíl od soukromých investorů možnost vybrat si lokalitu, kde stavět. Limituje je katastrální území, které se však mnohdy celé nachází nejen na bonitní půdě, ale i jinak chráněném území.

V případě postupu dle uvedeného pozměňujícího návrhu budou stavebníci z řad obcí i občanů daleko více motivováni

Zpravodaj Svazu měst a obcí ČR

Vychází v nákladu 2890 ks zdarma. – Vydává SMO ČR. – Kancelář: Kongresové centrum Praha, ul. 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4, tel.: 234 709 711, fax: 234 709 786, e-mail: smocr@smocr.cz. – ID datové schránky: 5fkgwn3 – Za zpracování a obsahovou náplň odpovídá Mgr. Lenka Zgrajová. DTP: Grafické studio J&S. – Uzávěrka tohoto čísla 29. 2. 2016. – MK ČR E 14584

k uvážení, zda stavbu realizovat na zastavitelné ploše, a vystavit se tak povinnosti platit odvody za vynětí pozemku ze zemědělského půdního fondu, či využít pozemků (případně budov) v zastavěném území obce, kde však nebude poplatek stanovován. Jedná se tedy o jistou formu environmentálního přístupu vyvažující ryze fiskální zájmy.

● Na vybudování cvičných ploch pro zkoušky řidičů motocyklů neexistují dotační peníze

16. únor 2016, Praha

V souvislosti s novelou vyhl. č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, mají obce (ORP) povinnost zajištění zkoušek z odborné způsobilosti řidičů motocyklů. Zkouška zahrnuje i jízdní úkony stanovené v přílo-

ze vyhlášky, pro které je třeba zajistit místo, kde zkušební komisař prověří způsobilost a připravenost žadatele k bezpečné jízdě. Svaz prověřoval možnosti financování na vybudování cvičných ploch. Z odpovědi ministra dopravy na dopis výkonného ředitele Svazu vyplývá, že SFDI nemůže poskytnout finanční prostředky na výstavbu cvičných ploch a multifunkčních ploch s dopravním hřištěm, protože takové financování by nebylo v souladu s účelem SFDI dle § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury. Financování výstavby uvedených ploch z prostředků SFDI nebude možné ani po novele zákona, která je v legislativním procesu jako sněmovní tisk č. 583. Bohužel financovat tento záměr není možné dle vyjádření MMR ani z IROP, jelikož ho nelze zařadit ani do SC 1.1, ani do SC 1.2, kde jsou podporovány udržitelné formy dopravy. Jedná se o velmi specifický typ záměru.

● Od března mohou občané zaplatit daň z nemovitostí i další daně bezplatnou daňovou složenkou

18. únor 2016, Praha

Od 1. března t. r. budou moci občané (fyzické osoby), kteří preferují hotovostní placení, zaplatit daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí (popřípadě daň z převodu nemovitostí) a daň z příjmů fyzických osob podávajících příznání bezplatnou daňovou složenkou. Ta je od 1. března 2016 k dispozici na všech pobočkách České pošty, s. p. Tím se zhruba jednomu milionu poplatníků, kteří každoročně platí uvedené druhy daní na pokladnách FÚ, rozšíří dostupnost této služby. Zavedení daňové složenky Generální finanční ředitelství avizovalo již v loňském roce při jednání o zachování územních pracovišť finančních úřadů, kdy Svaz požadoval přijetí opatření, která neomezí dostupnost služeb v území.

ZÚČASTNĚTE SE PRVNÍ PRÁVNÍ KONFERENCE

Kdy: čtvrtek 12. a pátek 13. května 2016
Kde: hotel Continental, Kounicova 6, Brno

Svaz měst a obcí již řadu let organizuje celorepublikovou finanční konferenci (CFK), loni se konal XVIII. ročník. Původně se tato akce věnovala čistě finančním otázkám, ale s narůstajícím množstvím byrokracie a přijímáním stále více a více právních předpisů, které bylo třeba připomínkat, byla na program jednání zařazována také legislativní témata. Vedení Svazu se proto rozhodlo organizovat alespoň jednou za dva roky také konferenci zaměřenou na správní právo, kde by bylo více času na rozebrání aktuálních otázek souvisejících s výkonem samostatné i přenesené působnosti obcí.

Tato historicky první Právní konference tedy bude reagovat na časté změny legislativy a s nimi související potřeby starostů, zastupitelů, ale také tajemníků a dalších pracovníků úřadu. Na co si dát pozor a jak správně postupovat dle platné legislativy, na to by měli dát odpověď osoby nejpovolanější – osloveni byli vrcholní představitelé soudů, právnických fakult a organizací, které mají v náplni práce právě legislativu. Konferenci poskytl záštitu a účast přislíbil ministr spravedlnosti Robert Pelikán.

Projednávaná témata:

- veřejné zakázky,
- majetek obcí,
- přestupkové právo,
- trestní odpovědnost právnických osob,
- působení v obecních společnostech...

Registrace: stejně tak jako u CFK prostřednictvím formuláře na našich webových stránkách, kde najdete i nabídku možnosti ubytování

Účastnické poplatky (bez DPH):

- člen – 900 Kč, druhá a další osoba z téhož úřadu 700 Kč
- nečlen – 1800 Kč, druhá a další osoba z téhož úřadu 1400 Kč

Při přihlášení do 12. dubna sleva 100 Kč (bez DPH).

Datum uskutečnění zdanitelného plnění je datum vyhotovení daňového dokladu shodné s datem přijetí platby. Daňový doklad bude zaslán poštou do 15 dnů po připsání platby.

Věříme, že i Právní konference se stane stejně oblíbenou a hojně navštěvovanou akcí, podobně jako ta finanční, na kterou každoročně přijíždí na čtyři sta účastníků.

Předsednictvo Svazu

PŘEDSEDNICTVO ZASEDALO MIMOŘÁDNĚ 5. ÚNORA 2016 V PRAZE

Předsednictvo s podáním projektové žádosti vyslovilo souhlas a pověřilo k jednání za Svaz ve věci projektu předsedu Svazu Františka Lukla, který může pověřit k zastupování další osobu. Podání žádosti zajistí Jaromír Jech, ředitel Kanceláře pro projekty a vzdělávání.

Další informace se týkala přípravy **navazujícího projektu na projekt „Odpovědný zastupitel“** v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Pro přípravu a podání projektové žádosti byla vybrána společnost Institut pro udržitelný rozvoj měst a obcí, o. p. s. Rozpočet připravovaného projektu je max. 10 mil. Kč při spoluúčasti Svazu 5%. Projekt by měl být realizován po dobu maximálně 24 měsíců. Předsednictvo

Důvodem svolání mimořádného Předsednictva byla nutnost projednání a schválení podání žádosti o podporu k připravovanému projektu „**Posilování administrativní kapacity obcí na bázi meziobecní spolupráce**“ (zkráceně **Centra společných služeb obcí**) – o přípravě projektu jsme informovali již v několika posledních číslech našeho zpravodaje. Diskuse k tomuto bodu byla dlouhá, vesměs však vycházela z připomínek Regionální komise, která od prvních počátků přípravu projektu dozoruje. Předseda Regionální komise Lukáš Vlček, starosta Pacova, úvodem konstatoval, že komise projekt podporuje a považuje ho za prospěšný, nicméně je nutné ho dobře připravit. Nejvíce dotazů padlo k výběru dobrovolných svazků obcí (zájem projevovalo více DSO, než je možné do projektu zapojit), dále k udržitelnosti projektu v regionech – nutno vypracovat jednoduchou finanční kalkulaci pro DSO tak, aby minimálně 1 rok udržel jednoho zaměstnance, stanovit financování poskytovaných služeb a také právně tento systém nastavit tak, aby i do budoucna byla služba samofinancovatelná, vyřešit personální otázky a s tím související personální předpoklady pro jednotlivé pozice a nastavení odměňování, zajistit odborné a právní školení zaměstnanců. Dále je třeba jasně stanovit otázku odpovědnosti (odborných zaměstnanců i samotných DSO), vytvořit metodiku – organizační řád – jednotný pro všechna centra služeb atd.

Svazu i v tomto případě s přípravou a podáním projektové žádosti souhlasilo, projekt Odpovědný zastupitel měl velmi dobrý ohlas.

Třetím bodem tohoto mimořádného jednání byla **nominace zástupců Svazu do Koordinačního výboru pro naplňování Národního akčního plánu pro energetickou účinnost**, který zřídil ministr průmyslu a obchodu jako poradní orgán. Do působnosti tohoto výboru spadá sledování plnění cílů, úkolů a opatření vyplývajících z obsahu NAPEE zpracovaného na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o energetické účinnosti, koordinování realizace jednotlivých opatření a jejich vzájemnou návaznost a dále vydávání doporučení k realizaci úkolů a v případě potřeby navrhování a doporučování nápravných opatření. Předsednictvo schválilo nominaci Martina Charváta, místopředsedy Svazu a primátora Pardubic, a Barbory Tomčalové z Kanceláře Svazu.

Závěrem se Předsednictvo zabývalo personálními a organizačními změnami v obou kancelářích Svazu.

Lenka Zgrajová

V únoru se opět rozjel maraton krajských setkání

Dne 16. února se v Praze konalo první krajské setkání roku 2016. Středočeský kraj většinou tento maraton zakončoval, tentokrát ho ovšem zahájil. V únoru se setkání představitelů samospráv uskutečnilo ještě v Ústí nad Labem a v Liberci. Již z těchto tří akcí je patrné, že zájem o tyto regionální akce stále roste, což potvrzuje jejich návštěvnost. Prvních třech krajských setkání se zúčastnilo už na tři sta starostek a starostů.

Krajská setkání

I letošní krajská setkání se věnují především novinkám v legislativě, ale i dalším otázkám, které v současné době samosprávu trápí. Z mnoha právních norem, kterými se Svaz zabývá nebo se v poslední době zabýval, byly pro tento rok k diskusi vybrány:

- **Novela rozpočtového určení daní** – zvyšuje podíl na DPH z 20,83 % na 21,4 %, nicméně ambicí Svazu do budoucna je, aby podíl pro obce byl ještě vyšší (23,58 %). Na druhé straně ale novela odnímá obcím motivační složku – 30% podíl DPFO z příznání. To postihne 23 % obcí, které na ni měly nárok, ovšem velmi podstatně. Svaz proto bude usilovat i o její navrácení. Dále navrhuje zvýšit váhu kritéria počtu dětí a žáků ze 7 % na 9 %, což by pro obce zřizující MŠ či ZŠ znamenalo nárůst prostředků plynoucích za žákem z cca 8,02 tis. Kč na zhruba 10,3 tis. Kč. Další možnost navýšení podílu sdílených daní pro obce vidí Svaz v zavedení nového kritéria – počet obyvatel nad 65 let, což bylo diskutováno již na pracovní skupině k RUD.
- **Zákon o řízení a kontrole veřejných financí** – MF ČR předložilo jeho novou podobu, jeho cílem je zjednodušit celý kontrolní proces, sjednotit pravidla kontroly a auditu s tím, jak jsou nastaveny evropské standardy. Jedná se o normu velmi rozsáhlou, Svazu se ale na základě jednání s MF podařilo velmi zjednodušit podmínky pro obce, zejména co se týká zřizování interního auditu, původně ho totiž měla mít každá obec, nyní novela stanovuje tuto povinnost pro obce nad 15 tisíc obyvatel.
- **Zákon o registru smluv** – nabyl účinnosti 1. července 2016. Zákon se týká obcí III. typu a jejich příspěvkových organizací (škola atd.) a obchodních korporací s většinou účastí obce III. typu. Zákon se dále týká všech dobrovolných svazků obcí, obecně prospěšných společností založených obcemi atd. Nemusí se jím řídit obce I. a II. typu. Podstatou zákona je povinnost uvedených subjektů zveřejňovat všechny soukromoprávní smlouvy nad 50 000 Kč na portálu veřejné správy v registru smluv. Všechny takové smlouvy musí mít písemnou formu, nestačí již tedy ústní smlouva, jako je tomu dnes, kdy stačí pouze objednávka a zaplacení faktury. Z povinnosti uveřejnění ovšem existuje několik výjimek, např. se neuvěřňují informace, které nelze poskytnout při postupu podle předpisů upravujících svobodný přístup k informacím. Po uplynutí jednoho roku od nabytí účinnosti zákona, tedy od 1. července 2017 smlouva, která nebude uveřejněna, nenabude účinnosti a po třech měsících pozbude platnosti. Povinnost uveřejňovat už samozřejmě platí od 1. července 2016.
- **Zadávání veřejných zakázek** – zákon reaguje na nové zadávací směrnice EU, nejde však o žádnou revoluci, tyto směrnice se snaží víceméně odstranit nedostatky, které se projevily v posledních letech. Současné zadávací postupy by tedy měly být

Generální partneři

SKUPINA ČEZ

Hlavní partner

GENERALI

v podstatě aplikovatelné i podle nové právní úpravy. MMR připravuje metodiky, jak veřejné zakázky zadávat tzv. krok za krokem. Novinky, které zákon přináší, jsou spíše pozitivní, přibyly např. nové výjimky – nebude tak nutné soutěžit některé právní služby či poskytování úvěrů. Zpřesňuje se aplikace in-house výjimky. Odpadnou i zbytečné administrativní úkony, jako je např. předběžné oznámení, odůvodnění zakázky, s výjimkou těch největších zakázek nebude nezbytné sestavovat hodnotící komise. Za pozornost stojí také zavedení nových druhů řízení, zejména tzv. zjednodušený režim, který se týká např. sociálních služeb. Nastavení současných limitů se nijak výrazně neliší, výjimku představuje zjednodušené podlimitní řízení, kde se zvyšuje limit ze současných 10 milionů na 50 milionů Kč u stavebních prací. Připouští se možnost vylučování uchazečů (má-li např. uchazeč dluhy nebo jsou s ním již špatné zkušenosti). Zákon nyní projednává Poslanecká sněmovna, takže návrh zřejmě dozná ještě změn.

- **Zákon o obcích – technická novela** – její vznik vyplynul především z důvodu nutnosti odstranění územních anomálií (nesoulad území obce s katastrálním územím) a z potřeby

provázanosti s novým občanským zákoníkem, z čehož vyplývá i potřeba úpravy pravomocí zastupitelstva.

- **Novela zákona o obcích – odměňování** – novela nabyde účinnosti od nového volebního období, její snahou je celý systém zjednodušit. Vycházet by se mělo ze základny (odvozena od průměrného platu v nepodnikatelské sféře), která se bude násobit koeficientem stanoveným v závislosti na velikosti obce (dojde k podrobnějšímu členění kategorií obcí – více skupin do jednoho tisíce obyvatel). Podle novely již nebude možné poskytovat jakékoli dary, ale zastupitelstvo na druhé straně bude moci starostovi schválit mimořádné odměny – max. do výše dvou měsíčních odměn ročně. U neuvolněných členů zastupitelstva obce bude možný souběh odměn max. tří funkcí a nevyčerpaná dovolená se bude moci převádět pouze do následujícího roku. Dle novely však dojde k poklesu tzv. odchodného, které je vymezeno na 1 + max. 3 měsíce. Nebude se z něho ale odvádět sociální a zdravotní pojištění.
- **Záměr zákona o veřejném opatrovnictví** – stále opakující se téma na krajských setkáních, o neuspokojivém stavu bylo jednáno na ministerstvu financí i ministerstvu spravedlnosti, při jednání s ministrem Babišem Svaz požadoval vyčlenit na tuto agendu minimálně 1 mld. Kč. Andrej Babiš ovšem pro uvolnění této částky z rozpočtu požaduje zdůvodnění. Svaz proto vypracoval dotazník, kde obce žádá o doložení konkrétních čísel nutných k argumentaci. Podobný dotazník už rozeslalo také ministerstvo vnitra.
- **Návrh Konceptu o sociálním bydlení** – ze strany Svazu byl značně kritizován, jelikož neúměrně zasahoval do samostatné

OKÉNKO DO HISTORIE

Poprvé byla krajská setkání organizována na jaře roku 2001 a byla jakousi přípravou na nadcházející VII. Sněm Svazu. Jejich hlavním cílem bylo přinést odpověď na otázku případné regionalizace Svazu a poukázat na nedostatky ve svazové činnosti tak, jak byly vnímány v jednotlivých regionech. Zváni na ně tedy byli pouze členové Svazu, kteří se zamýšleli nad stanovením základních cílů Svazu, nad vztahem krajských sdružení obcí a Svazu jako celorepublikové organizace, nad přístupem k budoucí asociaci krajů, ale i nad vnitřním uspořádáním svazových orgánů a jejich komunikací s členskou základnou, která v té době čítala okolo 2200 měst a obcí. Krajská setkání tehdy jednoznačně podpořila myšlenku zachování jednotného celorepublikového Svazu, který ovšem nemůže být chápán jako konkurent regionálních sdružení. K samotné činnosti Svazu pak zazněla celá řada pozitivních i negativních diskusních příspěvků, mluvílo se i o tom, že Svaz musí navenek vystupovat jednoznačně, i když shody je mnohdy těžké dosáhnout. Už tehdy ale byl jasně projeven zájem obdobná setkání starostů na úrovni regionů organizovat i v následujících letech.

V roce 2002 se však krajská setkání nekonala. Předsednictvo Svazu usoudilo, že pro organizování těchto setkání není vhodné obecné téma a budou se konat až v roce 2003. Tak se také stalo, krajská setkání ale už měla poněkud jiný charakter. Jejich program byl rozdělen do dvou bloků, první se věnoval aktuálním politickým tématům, druhý pak přípravě nadcházejícího Sněmu. Vzhledem k prvnímu bloku na ně začali být zwáni i nečlenové Svazu. V letech 2004 a 2005 probíhala krajská setkání v podzimních měsících, v roce 2006 se z důvodu konání komunálních voleb neorganizovala. V dalších letech bylo pro konání krajských setkání zvoleno opět jarní období a vyjma roku 2010 se konala každý rok. Program jednání se pochopitelně postupem doby měnil, stále více prostoru bylo vyčleněno na projednání aktuálních problematik samosprávy, především z oblasti legislativy. O setkání začaly projevoval stále větší zájem také státní instituce i partneři.

působnosti obcí. Připomínky Svazu se týkaly zejména financování, většina svazových připomínek však nebyla akceptována. V současné době MPSV pracuje na paragrafovém znění návrhu zákona, přičemž i nadále počítá s tím, že obce budou povinné vlastnit určité procento sociálních bytů. Pořízení či rekonstrukce bytů k sociálním účelům určeným by měly být financovány vyrovnávací platbou - zpočátku tedy bude muset obec do projektu vložit finanční prostředky ze svého rozpočtu, následně by je však měl proplatit stát. Otázkou však zůstává problém započítatelných a nezapočítatelných nákladů. Obce mají zkušenosti z čerpání dotací z EU, že tyto náklady se během dokončení čerpání dotace často měnily.

- **Školský zákon** – v současné době je novela školského zákona projednávána na půdě Parlamentu. Zavádí povinnou předškolní docházku od 5 let, od roku 2017 by pak ale školku měly přednostně navštěvovat také děti od 4 a od roku 2018 dokonce od 3 let. Svaz si je vědom toho, že kapacity školek nebudou stačit, určité řešení vidí ve svazovém školství. Novela dále od 1. září 2016 zavádí tzv. inkluzivní (společné) vzdělávání – do dvou let by školy měly být na tento typ vzdělávání připraveny a vybaveny (technické úpravy, speciální pedagogové, asistenti, pomůcky atd.). Prostředky na financování zajistí v roce 2016 MŠMT, další roky jsou otázkou. Ministerstvo také na toto téma připravuje semináře určené ředitelům škol i jejich zřizovatelům.
- **Návrh zákona o hazardu a o dani z hazardu** – od 1. ledna 2016 je v účinnosti novela loterijního zákona, která změnila pouze rozpočtové určení odvodu z výherních hracích automatů na poměr 63 (obce) : 37 (stát) – dříve poměr 80 : 20. Neřeší však rozrůstající se problém tzv. kvízomatů. Tento problém se snaží postihnout soubor nových vládních návrhů, které procházejí schvalovacím procesem v Poslanecké sněmovně. V jejich rámci by mělo dojít také ke změně již zmiňovaného poměru rozdělení odvodu z hracích automatů. Pozitivní je ale zcela jistě fakt, že je navrhováno, aby organizování tombol do sto tisíc Kč nepodléhalo ohlášení.
- **Návrh zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek** – ukládá povinnost provozovateli prostor souvisejících s veřejnou dopravou (tedy i obci) zajistit na těchto místech dodržování zákazu kouření a zamezit vstupu osob pod vlivem alkoholu. Svaz kritizuje zejména návrh, aby osoby pod vlivem alkoholu odváželi do zdravotnických zařízení městští strážníci. Městskou policii má zřízeno 368 obcí, které by tímto byly zatíženy, navíc je možné, že převážená osoba může mít i jiné zdravotní komplikace, které policista není schopen odhalit. Co však obce nemohou v žádném případě akceptovat, je, aby obecní policie resp. obec uhradila náklady za dopravu a pobyt vyšetřované osoby a následně to po ní vymáhala v případech, kdy vyšetřovaná osoba nebude ochotna za vyšetření zaplatit.
- **Novela zákona o pozemních komunikacích** – nabyla účinnosti 1. ledna 2016. Vítáme, že tato novela konečně řeší, kdo má povinnost v průjezdných úsecích starat se o veřejnou zeleň (ukládá ji vlastníkov, resp. správci komunikace, tedy u dálnic a silnic I. třídy je to stát, u silnic II. a III. třídy kraj, u místních komunikací obce). Problematickým se ale stal zákaz u silnic třetí a vyšší třídy podélně umisťovat technickou infrastrukturu (kanalizaci). Tato možnost zůstala pouze u místních komunikací, což v praxi nejde vždy dodržet. Třetí novinkou je, že všechny obce, tedy včetně jedničkových, se staly od účinnosti novely speciálním stavebním úřadem ve věcech místních komunikací. Svaz radí, aby malé obce uzavřely v této věci veřejnoprávní smlouvu s obcí vyššího typu.

- **Stavební zákon** – je velice diskutovaným zákonem, který přináší řadu zásadních změn a díky nim vyžaduje úpravu dalších 36 právních předpisů. Jednou ze zásadních změn je možnost spojení územního a stavebního řízení do jednoho koordinovaného řízení s vydáním jednoho koordinovaného povolení. Vedením takového řízení u obecních staveb by byly pověřeny ORP, což je pro ně ovšem další zátěž. Svaz s MMR nesouhlasí v několika záležitostech, předně aby závazné stanovisko k souladu s územním plánem napříště vydávaly odbory územního plánování na ORP, nikoli tedy již stavební úřady, a dále aby kompetence k povolování kácení stromů přešla z obcí I na obce II, což je jednoznačně zásah do jejich samosprávných kompetencí.
- **Zemědělský půdní fond** – *podrobněji viz str. 2*
- **Vodní zákon** – v současné době dochází k vypořádávání připomínek uplatněných v meziresortním připomínkovém řízení. Návrh obsahuje především navýšení poplatků za odběr podzemních vod (ze současných 2 Kč až na 8 Kč) a navýšení poplatku za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, s čímž Svaz vyslovil zásadní nesouhlas.
- **Věcný záměr zákona o sociálních pracovnících** – MPSV se tímto krokem snaží dát sociálním pracovníkům větší vážnost, což je jistě pozitivní, nicméně řadu věcí je třeba chápat v širších souvislostech. Svaz kritizoval zejména dosti tvrdé požadavky na vzdělání sociálních pracovníků (VŠ soc. oboru) a jejich následnou akreditaci, nejasný je ale také např. vznik registru sociálních pracovníků, který by v jedné z variant požadovaly ORP, dále postavení a vznik profesní komory sociálních pracovníků a jiné. Další změna, která se v případě sociální agentury připravuje, je novela zákona o sociálních službách – vzhledem k zvyšování prestiže sociálních pracovníků je zatím navrhováno pro sociální pracovníky pracující na městských úřadech zařazení do 12. platové třídy. Do meziresortního připomínkového řízení by měla být novela předložena na přelomu března a dubna. Pokud se chcete účastnit připomínkového řízení, prosím, kontaktujte garanta sociálně zdravotní agentury.

Sociálně-zdravotní dotazník – od 1. 3. 2016 je na webových stránkách Svazu zveřejněn dotazník, který se týká sociálně-zdravotní agentury. Výsledky poslouží pro další jednání s ministerstvy a organizacemi činnými v sociálně zdravotní oblasti. Dotazujeme se především na téma nedostatku lékařů, sociálních pracovníků, zaměstnanosti a také bydlení pro seniory. Jsme si vědomi obrovského

množství dotazníků a formulářů, které musíte měsíčně vyplnit, nicméně i tak bychom vás rádi požádali o spolupráci. Pokud jste veřejnými opatrovníky, ptáme se v dotazníku i na finanční a časovou náročnost výkonu veřejného opatrovnictví. Děkujeme za vaši pomoc!

Na krajských setkáních se ale jako vždy věnujeme také, v současné době již rozjíždějímu se, programovému období 2014–2020, hodnocení ukončených svazových projektů a přípravě zcela nového projektu Centra společných služeb obcí – *informace k tomuto projektu přinášíme pravidelně v rámci zpráv z jednání Předsednictva Svazu*. Krátce se představují dceřiné společnosti Svazu – Institut pro udržitelný rozvoj a MEPCO.

Pozornost je na krajských setkáních věnována i prezentacím zástupců státních institucí. Vystupují zde zástupci Ministerstva zdravotnictví ČR, Ministerstva vnitra ČR, Státního fondu životního prostředí, Agentury Czech Tourism, Centra regionálního rozvoje, Úřadu práce či Státního pozemkového úřadu. V jednotlivých krajích se pak také vyhledávají výsledky výzkumu Město pro byznys.

Nelze zapomenout ani na partnery krajských setkání, díky nimž je možné umožnit pro starosty účast na těchto akcích zdarma. Generálními partnery letos jsou Česká spořitelna a ČEZ, hlavním partnerem Pojišťovna Generali. Dalšími partnery pak jsou společnosti Asekol, Archconsulting, Česká telekomunikační infrastruktura, Colmex, Česká pošta, EKO-KOM, Empemont, Moram CZ, Rieder Beton, Wolters Kluwer, Zeppelin CZ. Mediálními partnery jsou Lidové noviny, Parlamentní listy, Veřejná správa a svazový měsíčník INS, který právě držíte v rukou.

Všech tří únorových setkání se účastnila také náměstkyně ministra vnitra pro veřejnou správu Jana Vildumetzová. Přítomné starosty informovala o tom, co v současné době jejich rezort řeší ve vztahu k obcím a čím se zabývá Rada pro veřejnou správu.

shrnutí připravila Lenka Zgrajová

První krajské setkání se letos konalo v Praze a ze středních Čech se zde sjelo přes 120 starostek a starostů. Za Předsednictvo Svazu přítomné uvítala starostka Jílového u Prahy Květa Halanová. Po úvodních vystoupeních a přednesení legislativních témat se zde diskuse stočila především na oblast školství, konkrétně inkluzivní vzdělávání. „Ve škole, i jinde ve společnosti, jsou všichni dobří tak, jak nejslabší je jejich článek.“ Nebo – „Česká republika by si neměla nechat zničit velmi propracovaný a hlavně funkční systém speciálních a zvláštních škol. Zvláštní školy jsou pro mnoho dětí dobrodiní.“ Takové výroky zazněly mimo jiné v diskusi k tomuto tématu. Podle Svazu je nutné nastavit rozumné parametry inkluze a zajistit také její financování. Pokud by se to se společným vzděláváním přehnal, mohlo by to vést až k rozdělení školství a zavedení výběrových, a pro běžné lidi nedostupných, soukromých škol, jejichž trend už teď podle České školní inspekce roste. Výkonný ředitel Kanceláře Svazu Dan Jiránek přítomné ujistil, že vedení Svazu i pracovníci Kanceláře se inkluzí intenzivně zabývají, Svaz v této věci spolupracuje také s Asociací krajů. Společně se podařilo nástup

tohoto typu vzdělávání alespoň zvolnit. Na krajském setkání také zaznělo, že nejdůležitější je rozumně stanovit, kdy lze dítě v závislosti na formě hendikepu ještě společně vzdělávat. A zde bude velmi záležet také na rozumném přístupu rodičů dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a školských poradenských zařízení.

Na setkání v Praze se otevřela i často opakovaná a státem málo řešená otázka veřejného opatrovnictví. Chybí na něj peníze a jasná pravidla. Starostové zejména malých obcí tuto činnost často vykonávají ve svém volném čase a od státu na ni nedostávají ani korunu. Podle starostky Smečna, které je veřejným opatrovníkem šedesáti lidí s omezenou svéprávností, by měl stát mimo jiné zabránit plýtvání v kontextu s pravidelným přezkumem svéprávnosti opatrovanců. Ten se provádí každé tři roky a podílí se na něm přes deset lidí, platí se náklady za znalecké posudky, cestovné, jednání soudu atd. Starostka Pavla Štrobachová odhaduje, že jedno takové rozhodnutí vyjde zhruba na 60 tisíc korun. Tyto peníze by rozhodně mohly být využity efektivněji. Podle Svazu by na veřejné opatrovnictví byla každý rok třeba

cca 1 miliarda korun, která by se měla najít ve státním rozpočtu.

Debatovalo se také o nedostatku lékařů. Shodou okolností na toto téma souběžně s krajským setkáním jednali na ministerstvu zdravotnictví i předseda Svazu František Lukl s ministrem Svatoplukem Němečkem – viz str. 11, 12. I krajské setkání v Praze potvrdilo, že chybí především dětské a praktičtí lékaři. A pochopitelně padlo i několik poznámek k rozpočtovému určení daní a snaze zabránit zrušení motivační složky u podílu na dani z příjmu fyzických osob, ke kterému by snad mělo dojít v roce 2017. V souvislosti s financováním obcí účastníky setkání jistě potěšila zpráva náměstkyně ministra vnitra Jany Vildumetzové, že jejich rezort jedná s ministerstvem financí o navýšení příspěvku na přenesený výkon státní správy o 5%, což by se příští rok mohlo podařit.

Přes stovku účastků jsme napočítali také na krajském setkání v severočeské metropoli v Ústí nad Labem. Nestačíme se divit tomu, co všechno se na města a obce valí, s jakým nárůstem byrokracie musíme stále bojovat, bylo slyšet v diskusi na setkání v Ústí po ukončení legislativního bloku. Z debaty pak vyplynulo, že starostky a starosty obcí na severu Čech trápí veřejně prospěšné práce (VPP). Uvítali by, aby lidi dlouhodobě evidované na Úřadu práce ČR, kteří se při VPP osvědčili, mohli touto formou zaměstnat opakovaně hned, nikoliv až po uplynutí tří měsíců, jak je tomu dosud. Čtvrtroční lhůta totiž pro starosty v praxi znamená rozpuštění dosavadní skupiny zaměstnanců, nákup nových pracovních pomůcek či přeorganizování plánu prací a čekání na původní zaměstnance – viz také str. 17.

Podle Úřadu práce je smyslem veřejně prospěšných prací podpora dlouhodobě nezaměstnaných uchazečů, tedy lidí, kteří jsou na ÚP ČR minimálně tři měsíce. Opakovaně lze podpořit stejného kli-

enta pouze výjimečně – v případě, že se jedná o osobu se zdravotním postižením, uchazeče do 30 nebo naopak nad 50 let či rodiče, který pečuje o dítě do 15 let, popř. musí jít o uchazeče, kterému hrozí sociální vyloučení. V Ústeckém a Moravskoslezském kraji je uchazečů o zaměstnání tradičně nejvíce a pracovní příležitosti hledá Úřad práce společně s městy a obcemi. Ke konci ledna bylo na Ústecku bez práce celkem 52 244 lidí. Během předchozího měsíce se podařilo vytvořit 3474 míst v rámci VPP a postupně na nich umístit celkem 2940 uchazečů o zaměstnání. Velká část těchto krátkodobých míst vznikla právě díky spolupráci s obcemi. V souvislosti s VPP se na Svaz už dříve obrátila řada samospráv. A protože existuje dlouhodobě dobrá spolupráce s Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR na základě uzavřeného memoranda, Svaz s ním propojil starosty Vroutku, Očihova, Lubence a Měcholup. V poměrně krátkém čase tak Úřad práce ČR začal společně se starosty hledat řešení, jak VPP ještě efektivněji využít.

Třetí v pořadí, a poslední únorové, se konalo v jednom z nejmenších českých krajů – Libereckém. Přijelo přes šest desítek starostů. V rámci diskuse se zde podrobněji debatovalo o možnosti nahlížení do registru obyvatel, tedy cestě, jak se dozvědět o narození dětí a organizovat vítání občánků. S tím teď počítá právní úprava, která je v Senátu. Náměstkyně ministra vnitra pro řízení sekce veřejné správy Jana Vildumetzová, která se i tohoto setkání účastnila, informovala, že na základě podnětů samospráv v současné době rezort řeší i zákon o evidenci obyvatel. Změna, kterou chystá, by měla snížit počet lidí, kteří mají trvalý pobyt na ohlašovnách (úřadech), tedy zneužívání tohoto institutu. Aby

to udělají a kde na to vezmou ty nejmenší. Sociální bydlení se z 85 % týká seniorů. Právě na ně by se měly aktivity státu zaměřit a pomáhat jim.

V Liberci se starostky a starostové během diskuse dotkli i stavebního zákona. Legislativci Svazu informovali, že v aktuálně projednávané právní úpravě je několik rozporů. Například dle Svazu není možné, aby souhlas s územním plánem vydával orgán územního plánování, tedy obce s rozšířenou působností. Nemají na to dostatečné personální kapacity a ani by to nemělo být jejich náplní práce. Stanovisko by měly, stejně jako je to dosud, vydávat stavební úřady na obcích I. a II. typu. Jako nedomyšlený se rovněž jeví záměr, aby souhlas s kácením stromů za nejmenší obce vydávaly obce pověřené. Jak to ale budou dělat, když neznají situaci v místě? Budou snad jejich zástupci jezdit mnohdy až desítky kilometrů daleko nebo si nechávat zpracovávat podklady? To je zcela jistě značně nevhodné a neefektivní. Svaz proto požaduje zachovat stávající stav a vydat metodiku a vzor rozhodnutí s kácením stromů. To by mělo pomoci odstranit problémy, na které stát poukazuje.

Za Předsednictvo Svazu uvítal na setkání starosty z Liberecka Vlastimil Píček, starosta Brandýsa n. Labem-Staré Boleslavi.

občané byli jednodušeji dohledatelní a na ohlašovnách zůstávali skutečně pouze ti, co jsou v obtížné životní situaci. Fakt, že mnoho lidí má trvalý pobyt na ohlašovnách (úřadech), přináší obcím problém i v souvislosti se sociálním bydlením. V praxi to totiž často znamená, že se mají postarat o někoho, o kom téměř nic nevědí a kdo by se mohl jen účelově stěhovat napříč republikou. Svaz v tomto kontextu upozorňuje, že dosud nedostal k dispozici návrh zákona o sociálním bydlení, byť má jít letos v létě do vlády. Navíc ministerstvo práce a sociálních věcí, v jehož gesci daná oblast je, právě na tento právní předpis odkazovalo při projednávání Konceptce sociálního bydlení. Podle konceptce MPSV mají všechny obce a města vyčlenit byty pro sociální účely, aniž by bylo jasné, jak

Technická infrastruktura nemůže být umísťována v intravilánu obcí do tělesa silnic I., II. a III. třídy a dálnic – říká novela zákona o pozemních komunikacích

V souvislosti s novelou zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, která nabyla účinnosti 31. 12. 2015, byl zaznamenán další závažný nedostatek, který způsobí obcím značné problémy. Jedná se o podélné umísťování vedení technické infrastruktury v pozemních komunikacích – změna § 36 odst. 4 novely ZOPK.

Již dříve jsme řešili změnu agendy výkonu působnosti speciálních stavebních úřadů pro místní komunikace – změna § 40 odst. 4 ZOPK, kdy v průběhu legislativního procesu nějakým nedopatřením vypadlo v § 40 odst. 4 zákona slůvko „místních komunikací“ a nyní mají všechny obce včetně obcí I. typu povinnost vykonávat působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech místních komunikací. Nyní bylo zjištěno, že na základě změny § 36 odst. 4 schválené novely zákona nebude moci být v zastavěném a zastavitelném území podélně umísťováno v silnicích I., II. a III. tříd (vyjma místních komunikací) a také dálnic podélné vedení technické infrastruktury.

Na základě schválených pozměňovacích návrhů Senátu (usnesení Senátu č. 143) je v § 36 odst. 4 uvedeno: „V zastavěném a zastavitelném území obce mohou být v místních komunikacích podélně umísťována vedení technické infrastruktury.“ To jinými slovy znamená, že vedení technické infrastruktury (např. kanalizace) nesmí být v zastavěném a zastavitelném území podélně uloženo v silnicích I., II. a III. tříd

(vyjma místních komunikací) a dálnic. Obce tak nemohou realizovat například kanalizaci, jelikož nelze jít pouze v místních komunikacích. V některých případech jiné řešení, než položit vedení technické infrastruktury do tělesa silnice např. II. či III. třídy ve vlastnictví kraje, prostě neexistuje. Obce investovaly značné prostředky do projektových dokumentací a nyní jim stavební úřad nevydá stavební povolení s odkazem na § 36 odst. 4 ZOPK. Obce nebudou tím pádem moci využít ani dotační prostředky např. ze SFŽP a dalších programů na realizaci svých rozvojových záměrů. Dle vyjádření ministerstva dopravy není v současné době jiná možnost než legislativní změna. Tato změna však musí být učiněna v co možná nejkratší době, tak aby obce nepřicházely o možnost čerpání prostředků z evropských fondů a neplýtvaly peníze na projekty tzv. do šuplíku.

V některých případech lze tuto záležitost řešit výjimkou v § 36 odst. 3 zákona, který říká, že není-li možno umístit bez neúměrných nákladů vedení mimo silniční pozemek, lze povolit jako zvláštní užívání

dálnice, silnice nebo místní komunikace podélné umísťování tohoto vedení do silničního pomocného pozemku, do středního dělicího pásu nebo na mosty a mostní objekty dotčené pozemní komunikace. Pokud zvláštní předpis nestanoví jinak, uzavře vlastník dotčené pozemní komunikace na základě vydaného povolení ke zvláštnímu užívání s vlastníkem vedení smlouvu o zřízení věcného břemene k pozemní komunikaci za jednorázovou úhradu. Nejde-li k dohodě, rozhodne o zřízení věcného břemene a výši úhrady soud. To však nelze využít všude, například ve městech, kde nejsou strouhy nebo pomocné silniční pozemky, a také bude záležet na „odvaze“ konkrétního stavebního úřadu, zda výjimku povolí.

V současné době Svaz vyvíjí aktivitu směrem k našim zákonodárcům, aby našli způsob nejrychlejšího řešení závažných nedostatků v novele zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, tak aby obce nepřicházely zbytečně o peníze a také o možnost dalšího rozvoje a čerpání dotačních prostředků. Svaz dále prosazuje, aby došlo u obcí I. typu k navrácení agendy speciálního stavebního úřadu na obce III. typu, avšak obcím II. typu, aby tato agenda zůstala.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Zvyšování nájemného – právně jednoduché řešení může být i obtížně politicky prosaditelné

Pro potřeby tohoto článku bude použito ilustrativní Město, které vlastní cca 450 bytů, jež pronajímá a ze kterých se snaží mít co nejvyšší profit – tedy příjem do rozpočtu obce. Autor tohoto článku má za to, že uvedená problematika se může týkat každé obce (nejen) České republiky.

Ze 450 bytů slouží přibližně dvacítky k řešení aktuální bytové potřeby lidí v nouzi. Jedná se např. o matky s dětmi, které pronásilí manžela tohoto opustily apod. Okolo 70 bytů se podařilo pronajmout v dražbě, ve které je možno získat byt na základě obálkové metody (nenechte se zmást a rozumějte nabídku učiněnou v uzavřené obálce, která je otevřena před ustanovenou komisí, kdy uspěje nejvyšší nabízené nájemné, které zároveň musí být vyšší než minimální nájemné městem požado-

vané). Drtivá většina ze zbylých 360 bytů je pronajato již historicky, a to za cenu odpovídající svou výší regulovanému nájemnému, které činí měsíčně 47,08 Kč/m² plochy bytu. Ve Městě se tedy nacházejí šťastlivci, kteří za byt o podlahové ploše 100 m², v solidním stavu, v domě nacházejícím se v samotném centru města zaplatí měsíčně částku, jež nepřesáhne svou výší pět tisíc korun, o čemž si samozřejmě ten, koho se toto netýká, může nechat pouze zdát. Nutno připomenout, že tato výhoda

neprospívá pouze potřebným, neboť tyto byty užívají osoby z různých sociálních skupin.

Soukromý vlastník by popsanou záležitost zcela jistě řešil a neměl by zájem dotovat bytovou potřebu svého nájemce, od kterého by přijímal plnění stačící tak možná na běžnou údržbu bytu a pro vytvoření úspor pro případné krizové a havarijní situace. Takovýto stav v našem ilustrativním Městě probíhá již notnou řadu let. Samozřejmě že smlouva o dohodě o možném zvyšování nájemného vůbec nehovoří. Skutečností je, že „starý“ občanský zákoník o zvyšování ze zákona mlčel, kdy ve svém § 696 odst. 1 pouze stanovoval, že nájemné při uzavírání nájemní smlouvy

nebo změna nájemného v průběhu trvání nájemního vztahu se sjednává dohodou mezi pronajímatelem a nájemcem, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak. Absenci právního předpisu, který by zvyšování nájemného umožňoval, kritizoval mj. Ústavní soud, který tento stav posoudil za nesouladný se základními lidskými právy (zejm. s právem pronajímatelů vlastnit majetek), kdy obecným soudům fakticky nařídil, aby žaloby pronajímatelů na zvýšení nájemného nezamítaly (nález Ústavního soudu ze dne 28. 2. 2006, Pl. ÚS 20/05).

Ano, samozřejmě se nedalo čekat, že by municipální moc, byť nadaná odborným aparátem, přehnaně studovala judikaturu Ústavního soudu a pouštěla se do dobrodružství spojených s žalobami na své občany neopřeny o výslovná ustanovení právního řádu. V uvedeném Městě pak ke zvyšování nájemného nedocházelo ani na základě zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného z bytu, za což možná mohl i složitější postup při zvyšování nájemného, který byl tímto právním předpisem (jak již ostatně jeho název napovídá) upravován.

Obce dostaly do svých rukou velmi silnou kartu v boji za vyšší příjmy do obecních rozpočtů – občanský zákoník a jeho pravidla upravující nájem bytů. Byť mohou být názory na tento právní předpis rozporuplné (a popravdě také jsou), v otázce zvyšování nájemného je tato úprava (dle mého názoru) výborná, a to právě i ve vztahu k obcím jakožto pronajímatelům, které v této otázce nevystupují pouze jako tržní subjekt, avšak jako osoba, která má za povinnost (i) péči o potřeby svých občanů.

Jelikož účinnost občanského zákoníku vpadla do nespočetného množství již běžících nájemních smluv, nedá se očekávat, že by se v těchto objevovalo ustanovení, ve kterém by byla sjednána možnost zvyšovat nájemné tak, jak v současnosti před-

pokládá § 2248 občanského zákoníku. V tomto případě tak na scénu nastupuje § 2249 tohoto právního předpisu, obsahující velice jednoduchý a „uživatelsky příjemný“ přístup k této problematice. Obci jako pronajímateli se nabízí slušným, milým a příjemným dopisem oslovit nájemce, kteří užívají byty v jeho vlastnictví, s tím že tito jsou žádáni o zamýšlení nad otázkou, zdali by zvážili souhlas se zvýšením nájemného. Maximálně by se pak mohlo jednat o 20% nárůst, kdy se zároveň jedná o nejvyšší možnou míru za dobu tří let, kdy vzhledem k tomu, že zvyšování dle občanského zákoníku logicky nebylo doposud využito, může tento strop být uplatněn okamžitě tak, aby administrativa obce a zároveň samotní nájemci nebyli opakovanými žádostmi o dobrovolné zvýšení nájemného zbytečně zatěžováni.

Zvyšování nájemného dohodou pak probíhá o značně nízké částky. V příkladném Městě hovoříme u nejnižší stanovené míry nájemného o měsíčním nárůstu v částce 9,42 Kč/m² podlahové plochy bytu, kdy tak nájemné po zvýšení činí 56,45 Kč/m²/měsíc, což je nadále značný rozdíl oproti tržně získávanému nájemnému (cca 100 Kč/m²). Při porovnání uvedených cifer je evidentní, že obec nemůže (dobře – neměla by) být nařčena z nelidského přístupu ke svým občanům. Zároveň se však nejedná o konečnou stanicí zvyšování nájemného. Nájemci jsou v tomto ohledu přitlačeni ke zdi, neboť by nadepsaný slušný a přívětivý dopis obce neměli okamžitě rozrhat či hodit do koše (jak k tomu v takových situacích občas dochází), ale v jejich vlastním a nejlepším zájmu reagovat, a to stejně zdvořile a zejm. uctivě a s poděkováním přijmout tuto velkorysou nabídku, která obci přinese několik korun do rozpočtu navíc (dle počtu bytů se nakonec může jednat o zajímavý příjem, který může být do samotných bytů zpětně investován), kdy zároveň z výše uvedených hodnot evidentně vyplývá, že nájemce je nadále oprávněn

k využívání městského majetku za velice výhodných podmínek.

Každý člověk alespoň trochu znající přirozené lidské jednání dokáže odhadnout, že i přes veškerá upozornění a analýzu právního řádu, jež by dopis obce zcela jistě obsahoval, se najde celá řada nájemců, kteří reagovat jednoduše nebudou. Tím však odpadají veškerá omezení na straně pronajímatele a jím požadovaném nájemném, neboť tento se při „nereakci“ či odmítnutí jeho nabídky ze strany nájemce může obrátit na soud, přičemž nyní může soud toto určit až v částce, která je v daném místě a čase obvyklá. V našem Městě by se tak nájemci pozitivně nereagující a nájemné navržené městem neschvalující měli připravit na autoritativní určení nájemného v částce dosahující 100 Kč/m², což je již zcela evidentně značný rozdíl. Navíc – soud zvýšení nájemného přizná s účinky ode dne podání návrhu soudu, což při rychlosti rozhodování některých soudů může na straně nájemce znamenat vznik značného dluhu vůči pronajímateli.

Obec se pak při **nájemném určeném soudem** může proti své „nelidskosti“ a „chtivosti“ bránit s odkazem na návrh, který směřoval k symbolickému zvýšení nájemného, který nebyl nájemcem akceptován, kdy tak obci nezbylo jiného řešení než se obrátit na soud, který následně rozhodl zcela dle intencí uvedených v zákoně. Dá se očekávat, že určitá část voličstva to nepochopí či jednoduše pochopit nebude chtít, kdy však i tato menšina může být velice hlasitá a své představitele od uvedeného postupu odradit. Já však doufám, že se zvolení zástupci nenechají ovlivnit, budou jednat v zájmu většiny a s péčí řádného hospodáře a že pomocí tohoto velmi dobrého ustanovení občanského zákoníku upraví stav, který v současnosti v mnohých obcích platí. Minimálně v našem ukázkovém Městě.

*JUDr. Vojtěch Mihalík
advokát
redakčně upraveno*

Prodej stavebních pozemků a DPH od roku 2016

Od 1. ledna 2016 je prodej stavebních pozemků dle novely zákona o DPH zatížen daní z přidané hodnoty ve výši 21 %. Neuplatní se ale ve všech případech.

Je třeba zdůraznit, že DPH se uplatní pouze u níže uvedených plnění v následujících případech:

- k dodání nemovitých věcí **dochází mezi plátcí daně z přidané hodnoty** (resp. podnikateli) **v rámci jejich ekonomických činností**,
- nemovitou věc dodává plátcé daně z přidané hodnoty (resp. podnikatel) v rámci své ekonomické činnosti.

Pokud tedy dochází k dodání nemovitých věcí mezi neplátcí (resp. nepodnikateli), není toto plnění předmětem daně z přidané hodnoty a nová zákonná úprava dodání neovlivní.

Vše se odvíjí od toho, zda je obec plátcem DPH nebo není. Pokud obec není plátcem DPH, tak se jí DPH netýká. Tady je důležité, že do obratu se nezapočítává prodej dlouhodobého majetku (dle ust. § 4a odst. 2 zákona č. 235/2004 Sb., o DPH) – tedy i když by se prodej realizoval za několik mil. Kč, tak by se díky tomu neplátcem nestal.

Bohužel v poslední době se množí případy, kdy finanční úřady nebo daňoví poradci tvrdí, že se prodej stavebního pozemku, který prodává obec – neplátcem DPH, do obratu počítá a obec se stává osobou povinnou (plátcem daně), jakmile překročí obrat 1 mil. Kč za nejméně 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

Situace u neplátce DPH:

Do obratu se započítávají plnění zdaňovaná a dále osvobozená od DPH podle § 54 - § 56a. Nicméně podle § 4a odst. 2 se do obratu nezahrnuje prodej dlouhodobého majetku. Pouhá skutečnost prodeje pozemků, byť by dané pozemky splňovaly charakteristiku stavebních pozemků pro účely DPH, nemůže vést k závěru, že by jejich prodej byl započítáván do obratu.

Podotýkáme, že je tady jedno drobné „ale“. Mohla by nastat situace, že by dané pozemky mohly mít faktickou charakteristiku zboží (je to běžné třeba u realitních kanceláří). Pozemky by byly obcí nakoupeny s tím, že následně budou odprodávány (není to časté, ale nelze to vyloučit), potom připouštíme, že může být na hraně, zda by se jednalo o prodej dlouhodobého majetku a do obratu by se to počítat mohlo. Jedná se o situaci, kdy koupíme konkrétní pozemek a tento pozemek je zase odprodáván.

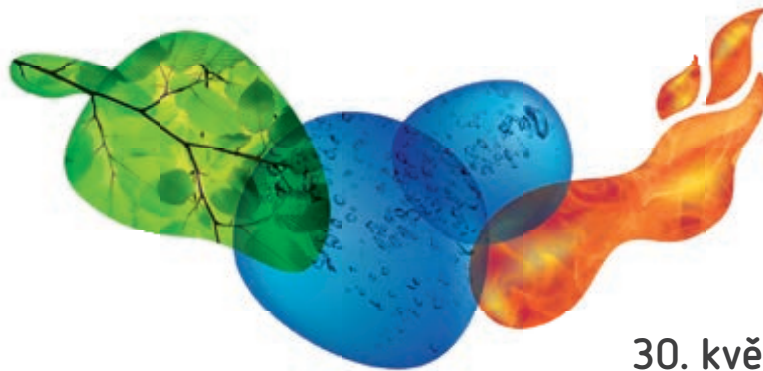
Pokud již je obec plátcem DPH:

Pokud již je obec plátcem DPH, tak skutečně je nezbytné testovat, zda se jedná o pozemek, jehož převod je od daně osvobozen nebo zdaněn. Přitom lze připustit i existenci takových převodů pozemků, kdy se vůbec nejedná o ekonomickou činnost, například v přímé souvislosti s provozováním místních komunikací.

*Ing. Jana Chládková
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Inovativní. Celosvětový. Zažijte trendy budoucnosti a environmentální technologie.

Jetzt online registrieren!
www.ifat.de/tickets

30. května – 3. června 2016

Mezinárodní odborný veletrh pro vodu, odpadní vodu, odpady a recyklaci

Objevte možnosti strategií, produktů a služeb budoucnosti. Buďte i vy u jedinečného zážitku, kdy světový veletrh environmentálních technologií představí v neobyčejných živých ukázkách komplexní použití strojů a zařízení v praxi.

Buďte srdečně vítáni na veletrhu IFAT 2016.

IFAT celosvětově – navštivte také další světové veletrhy IFAT:

IEexpo
中国环博会
presented by IFAT CHINA IEPFEE CNG
5.–7. května 2016
www.ie-expo.com

IFAT
India
28.–30. září 2016
www.ifat-india.com

IFAT
Eurasia
Jaro 2017
www.ifat-eurasia.com

IFAT
Africa
Září 2017
www.ifat-africa.com

Nasledujte nás:

Informace pro návštěvníky: EXPO-Consult + Service, spol. s r. o. | Tel. +420 5 4517 6158
info@expocs.cz | www.expocs.cz | Cestovní servis pro návštěvníky: www.expocs.cz

Jakým způsobem můžeme na zastupitelstvu či radě obce hlasovat?

Problematika způsobu hlasování na zasedáních zastupitelstva obce a stejně tak na schůzích rady obce je v praxi obcí mnohdy diskutovaným tématem. Zákonná úprava v podobě zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), totiž představuje pouze obecný rámec, který v případě jednotlivých obcí bývá v praxi konkretizován prostřednictvím jednotlivých rozhodnutí zastupitelstev a rad obcí nebo jimi přijatých jednacích řádů.

Cílem tohoto článku je shrnutí, jaké způsoby hlasování jsou v případě zasedání zastupitelstva obce nebo schůze rady obce přípustné.

Obvyklé hlasování v zastupitelstvu

V případě zastupitelstva obce zákon o obcích v ustanovení § 87 stanovuje, že „k platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak“. V důsledku stejné pravidlo je dále obsaženo v ustanovení § 92 odst. 3, které uvádí, že „zastupitelstvo obce je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů“. Ustanovení § 95 odst. 1 zakotvuje povinnost ze zasedání zastupitelstva obce pořizovat zápis. Povinnou informací, která v zápisu musí být uvedena, je vedle počtu přítomných členů zastupitelstva obce, schváleného pořadu jednání zastupitelstva obce, přijatých usnesení též i průběh a výsledek hlasování. Z těchto požadavků ovšem vyplývá, že není nezbytné, aby v zápisu bylo uvedeno, jak konkrétní člen zastupitelstva obce hlasoval.

Jakým způsobem bude zastupitelstvo obce hlasovat, zákon tedy neuvádí, a proto volba závisí zcela na uvážení zastupitelstva obce jako celku. V úvahu připadají v zásadě dvě formy hlasování, a to **hlasování veřejné** a **hlasování tajné**. Hlasování veřejné je takové hlasování, u kterého je zřejmé, jak který člen zastupitelstva obce hlasoval. Tajné hlasování je naproti tomu hlasování, u kterého není zřejmé, jak který člen zastupitelstva hlasoval, a tudíž se jedná o anonymní způsob hlasování. S ohledem na skutečnost, že zasedání zastupitelstva obce je dle ustanovení § 93 odst. 3 zákona o obcích **veřejné**, lze za preferovanou formu hlasování označit právě hlasování veřejné (jmenovité), které transparentně umožňuje zjistit, jak konkrétní člen zastupitelstva obce hlasoval. Nicméně na-

zdory uvedenému, lze ale tajné hlasování považovat v mnohých případech za opodstatněné, a to zejména při rozhodování o personálních otázkách.

Informace o výsledku hlasování je následně povinnou náležitostí zápisu ze zasedání zastupitelstva obce. Z dikce zákona vyplývá, že je dostačující, pokud je v zápisu uvedeno, kolik členů zastupitelstva hlasovalo souhlasně, kolik bylo proti a kolik se jich případně zdrželo. Pokud ovšem zastupitelstvo obce hlasuje veřejně, je vhodné, aby v rámci zachování smyslu této formy hlasování bylo též v zápisu nad rámec zákona jmenovitě uvedeno, jak který člen zastupitelstva obce hlasoval.

Obvyklé hlasování na radě

V případě rady obce zákon o obcích v ustanovení § 101 odst. 2 uvádí, že „*rada obce je schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů; k platnému usnesení nebo rozhodnutí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů*“. Stejně jako zastupitelstvo obce rada obce dle ustanovení § 101 odst. 2 ze své schůze pořizuje zápis, který obsahuje informaci o počtu přítomných členů rady obce, schváleném pořadu schůze rady obce, průběhu a výsledku hlasování a přijatých usneseních.

Obdobně jako v případě zastupitelstva obce připadají v rámci schůze rady obce v úvahu dvě formy hlasování, a to hlasování veřejné a hlasování tajné. Specifikem schůzí rady obce je, že dle ustanovení § 101 odst. 1 zákona o obcích jsou na rozdíl od zasedání zastupitelstva obce **neveřejné**. Vzhledem k absenci veřejnosti není jako v případě zastupitelstva obce tolik žádoucí, aby členové rady obce hlasovali jmenovitě (veřejně), ovšem vzhledem k povinné informaci o průběhu a výsledku hlasování v zápisu ze schůze rady obce, je jmenovité uvedení, jak konkrétní člen rady obce hlasoval, transparentnější, a tudíž i vhodnější.

Je možné hlasovat formou per rollam?

Zvláštní kapitolu, a to jak v případě zasedání zastupitelstva, tak schůzí rady obce v otázkách hlasování, představuje způsob hlasování per rollam či jiná forma distančního hlasování, kdy jednotliví členové daného orgánu nejsou v době konání zasedání či schůze zároveň fyzicky přítomni v místě konání zasedání či schůze.

Obecná právní úprava orgánů právnických osob obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, konkrétně v ustanovení § 158 odst. 2, stanovuje, že „*zakladatelské právní jednání může připustit rozhodování orgánu i mimo zasedání v písemné formě nebo s využitím technických prostředků*“. Toto obecné ustanovení je ovšem v případě obcí vyloučeno veřejnoprávní povahou obcí a charakterem zákona o obcích, který představuje vůči obecné úpravě občanského zákoníku úpravu speciální, jež má před úpravou obecnou přednost.

Podstatu hlasování per rollam lze vnímat tak, že členové orgánu se samotného zasedání neúčastní a své stanovisko zasílají k projednávané záležitosti písemně. Jak v případě zastupitelstva, tak rady obce je charakteristickým rysem zasedání či schůze skutečnost, že jak z právní úpravy zasedání zastupitelstva obce, tak z právní úpravy schůze rady obce vyplývá, že usnesení lze přijímat pouze na zasedání zastupitelstva, resp. schůzi rady obce. Právě účast na zasedání či schůzi je předpokladem diskuse a hlasování v reálném čase tak, aby členové orgánu měli možnost na průběh jednání reagovat, utvořit si názor na projednávanou věc a případně svůj názor po vyslechnutí příspěvků ostatních členů změnit. Z těchto východisek lze učinit závěr, že prostřednictvím hlasování per rollam nemůže platné usnesení zastupitelstva ani rady obce vzniknout. **Výsledek takového hlasování tedy nelze považovat za usnesení ve smyslu zákona o obcích.**

Je možné hlasovat pomocí telekonferenčního či jiného audiovizuálního zařízení?

Otázkou může být, zda je přípustné, aby hlasování na zasedání zastupitelstva obce nebo schůzi rady obce probíhalo distančně, a to prostřednictvím telekonferenčního nebo jiného audiovizuálního zařízení. Na rozdíl

od hlasování per rollam tato forma totiž prakticky zaručuje, že členové orgánu jsou ve vzájemné interakci a mohou na vývoj jednání v reálném čase všichni reagovat. Naopak varianta, kdy jednotliví členové zastupitelstva nebo rady obce jsou např. starostou postupně za účelem hlasování obvoláváni, vzhledem k absenci podmínky vzájemné interakce hlasujících v reálném čase možná není.

V případě **zastupitelstva obce** dle ustanovení § 92 odst. 2 platí, že zasedání zastupitelstva obce se konají v územním obvodu obce. Zejména z tohoto důvodu je varianta, kdy jeden nebo více členů zastupitelstva jsou na zasedání „přítomni“ prostřednictvím telekomunikačního zařízení, v zásadě **nepřípustná**.

V případě **schůze rady obce** může být ovšem tato situace ve svém důsledku rozdílná.

Schůze rady obce jsou ze zákona neveřejné a zákon na rozdíl od zasedání zastupitelstva obce nestanovuje požadavek, že se schůze musí konat v územním obvodu dané obce. Je tedy otázkou, zda schůze konané prostřednictvím telekomunikačního zařízení, kdy všichni členové rady obce jsou ve vzájemné interakci a v reálném čase diskutují prakticky jako na klasické schůzi rady obce, jsou v souladu se zákonem. Lze se domnívat, že jelikož zákaz takové varianty ze zákona výslovně nevyplývá, v praxi si ji za předpokladu splnění vzájemné interakce členů rady v reálném čase **představit lze**. Otázka, jakým způsobem by tato varianta byla posouzena soudy např. s ohledem na platnost přijatých usnesení, vzhledem k absenci judikatury na toto téma zůstává prozatím nezodpovězena. V tomto ohledu lze proto doporučit postupovat obezřetně, preferovat konání klasických schůzí a této varian-

ty se z důvodu opatrnosti až na výjimečné a neodkladné situace spíše vyvarovat.

Závěrem

Souhrnně lze konstatovat, že jak v případě zasedání zastupitelstva obce, tak v případě schůze rady obce je možné jak veřejné (jmenovitě), tak tajné hlasování. Volba způsobu hlasování závisí na politické odpovědnosti zastupitelstva, resp. rady obce. Hlasování per rollam je v podmínkách obce nepřijatelné. Zajímavým podnětem k diskusi je ale hlasování prostřednictvím telekomunikačních distančních zařízení – zatímco v případě zasedání zastupitelstva obce je tato varianta v rozporu se zákonem, tak v případě schůzí rady obce tento způsob hlasování a priori za nezákonný považovat nelze.

Václav Chmelík
koncipient, advokátní kancelář KVB

Až půl milionu na dotacích pro praktiky při otevření nové ordinace v odlehlých oblastech

Praktičtí a dětské lékaři si budou moci zažádat dohromady až o půl milionu korun jako pomoc při otevření nové ordinace v odlehlých regionech. Peníze bude lékař moci použít na mzdu pro sestřičku nebo na nákup základního přístrojového vybavení. Pomocnou ruku jsou připraveny nabídnout i jednotlivé obce, ať už v podobě bytu nebo dalších výhod pro nového poskytovatele zdravotní péče. To vyplynulo z jednání zástupců Svazu s ministrem zdravotnictví Svatoplukem Němečkem, které se konalo 16. února 2016 v Praze.

O dostupnosti zdravotní péče v regionech jednali předseda Svazu František Lukl a výkonný ředitel Kanceláře Svazu Dan Jiránek na ministerstvu zdravotnictví. Ministr Svatopluk Němeček je seznámil s konkrétní podobou Dotačního programu podpory praktických lékařů a praktických lékařů pro děti a dorost, jehož základní návrh právě 16. února ministerstvo schválilo. Konstatoval, že místem s omezenou dostupností ministerstvo rozumí místo, kde bylo na lékařské služby v těchto oborech v předchozích 12 měsících alespoň jednou vyhlášeno konání výběrového řízení, které

skončilo neúspěchem. V takovém případě se tedy zájemce o pozici lékaře bude moci obrátit na ministerstvo a sáhnout si na dva typy podpory.

Možnosti finanční podpory v dotačním programu jsou plánovány následovně:

- mzda sestry nebo zdravotnického asistenty (dotace max. 250 000 Kč/rok, max. 50 % nákladů) v prvním roce
- nákup přístrojového vybavení (minimální technické vybavení nebo přístroje rychlé diagnostiky, dotace max. 250 000 Kč/rok, max. 70 % nákladů)

Ministr dále informoval, že ministerstvo je zatím připraveno do programu na dotaci konkrétních nových ordinací alokovat minimálně částku 5 milionů korun, ale ještě počká na připomínky zainteresovaných institucí a na odezvu z terénu. Ukáže-li se, že parametry je třeba upravit nebo že zájemců bude více, alokuje do programu další peníze. Proto se dohodli, že Svaz připraví a rozešle obcím elektronický dotazník se zdravotně-sociálními otázkami (dostupný je i na webových stránkách www.smocr.cz). Výstupy šetření mají pomoci nastavit parametry dotačních programů včetně

předpokládaného počtu zájemců o finanční podporu.

Zásadním bodem jednání tedy byla otázka nedostatku lékařů v různých oblastech ČR, která se netýká jen horských oblastí, ale všech míst, kde klesá demografická křivka. Vzájemnou spoluprací by tyto oblasti měly být doplněny. Zástupci Svazu uvedli, že i starostové se budou snažit vyjít vstříc a napomoci např. poskytnutím prostor či

jiných prostředků – v horských oblastech lékaři potřebují občas dokonce čtyřkolku nebo zimní gumy.

Návrh dotačního programu byl zaslán k připomínkám zainteresovaným institucím – Svazu měst a obcí, krajským samosprávám, Svazu praktických lékařů a Svazu praktických lékařů pro děti a dorost. Snahou ministerstva je připravit tento dotační program co nejdříve tak, aby ještě v prv-

ní polovině tohoto roku bylo řešení pro problematické oblasti dostupné. Zástupci Svazu rovněž budou členy pracovních skupin ministerstva zdravotnictví, například týmu expertů pro Centra duševního zdraví. Plánovanou spoluprací stvrdí memorandum, které by obě organizace měly v brzké době podepsat.

zpracováno na základě tiskové zprávy

Státní pozemkový úřad realizuje úpravy za stovky milionů korun

V předcházejících číslech našeho zpravodaje jsme rámcově představili Státní pozemkový úřad, k jehož hlavním činnostem patří pozemkové úpravy. Co je cílem pozemkových úprav, jaké jsou jejich formy atd., jsme informovali v čísle 10/2015. V únorovém čísle letošního roku jsme se pak věnovali Programu rozvoje venkova jako jednomu z hlavních zdrojů jejich financování. V tomto a některých následujících číslech našeho měsíčníku ukážeme pár konkrétních příkladů. Dnes se podíváme na Liberecko.

Společná zařízení a jejich realizace v rámci procesu pozemkových úprav jsou tedy jednou z klíčových agend Státního pozemkového úřadu. Mají velmi pozitivní přínos nejen pro zvýšení kvality životního prostředí, ale i kvality života na venkově. Pomáhají i při zmírňování negativních dopadů klimatických změn, zvyšují konkurenceschopnost zemědělství a kvalitu životního prostředí. Jak už jsme uvedli v minulých číslech zpravodaje, nejčastěji se realizují polní cesty, mostky, vodní nádrže, odvodňovací příkopy, zatravněné průlehy nebo vysázené prvky zeleně v podobě biocenter a biokoridorů.

V Libereckém kraji za posledních pět let realizoval Státní pozemkový úřad (SPÚ) pozemkové úpravy v hodnotě více než 136,5 milionů korun. Nejvíce bylo investováno v okrese Semily. Jedná se o investice s dlouhodobou návratností, směřující ke zvýšení kvality života na ven-

kově. Jedním z opatření realizovaných v semilském okrese, které bylo dokončeno v loňském roce, je vybudování polní cesty v katastrálním území Všeň.

Krajský pozemkový úřad pro Liberecký kraj, Pobočka Semily vybuďoval po dokončené komplexní pozemkové úpravě polní cestu navrženou plánem společných zařízení v katastrálním území Všeň. Nově vybudovaná účelová komunikace sníží náklady na hospodaření zemědělců a lesníků a zároveň zpřístupní všechny navazující pozemky vlastníků půdy a lesa. Cesta se nachází v CHKO Český ráj, a proto bylo při její projekci a stavbě snahou ji přirozeně začlenit do krajiny a zároveň zachovat všechny normou předepsané návrhové parametry. Současně cesta rozděljuje nevhodně velký půdní blok orné půdy, čímž bylo dosaženo zmírnění vodní eroze, snížení rychlosti odtoku vody a zlepšení krajinné struktury.

Tato polní cesta byla navržena jako jednopruhová s šířkou jízdního pruhu 3 m, kraj-

nicemi 0,5 m po obou stranách, oboustranným příkopem a doporučenou rychlostí 30 km/h. Celková délka této komunikace je cca 1061 m. Kryt vozovky je z minerálního betonu (mechanicky zpevněné kamenivo) opatřené spojovacím emulzním asfaltovým postřikem. Napojení komunikace na krajskou silnici je řešeno výstavbou nového sjezdu s propustkem.

Realizace probíhala od listopadu 2014 do května 2015 a po uvedení do provozu v červnu 2015 byla stavba předána do vlastnictví obce Všeň. Cesta byla financována z prostředků EU, konkrétně z Programu rozvoje venkova. Celková investiční hodnota činila 7,2 mil. Kč.

V letech 2005–2015 bylo v katastrálním území Všeň realizováno dalších osm polních cest, vysázena doprovodná zeleň a biokoridory. Investice po pozemkové úpravě do dnešního dne činily v katastru Všeň 38 milionů korun.

*Monika Machtová
tisková mluvčí SPÚ
redakčně upraveno*

Cesta V12 Všeň před realizací

Cesta V12 Všeň po realizaci

Cesta V12 Všeň po realizaci

Pojištění vkladů obcí u bank – MF ČR odpovídá na naše dotazy

Od 1. ledna 2016, kdy nabyla účinnosti novela zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, jsou pojištěny pouze vklady územních samosprávných celků, jejichž daňové příjmy nepřevyšují částku 500 000 eur (tj. cca 14 mil. Kč). K této problematice jsme vznesli několik dotazů na ministerstvo financí.

Pokud obce budou nechávat své finanční prostředky na účtech u ČNB, budou mít zajištěny tyto vklady u ČNB, když u komerčních bank ne? Je lepší mít peníze u ČNB, která v podstatě „nemůže zkrachovat“?

V dotazu se nepřesně používá pojem „zajištění vkladů“. Obecně platí, že úvěrová instituce (banka, družstevní záložna) může zkrachovat. Pro takový případ existuje dle evropské legislativy institut pojištění vkladů. Ten pak zahrnuje pouze úvěrové instituce, nikoli centrální banky. Proto se i tuzemský systém pojištění pohledávek z vkladů upravený v části čtrnácté zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, na vklady vedené u České národní banky nevztahuje.

Pohledávky z vkladů územních samosprávných celků (ÚSC) jsou pojištěny, pokud ÚSC doloží bance nebo pobočce banky z jiného než členského státu, že výše jeho skutečných daňových příjmů za rok, který o 2 roky předchází roku, v němž mají být pojištěny pohledávky z jeho vkladů, nepřesahuje zákonem stanovenou výši. Pohledávky z vkladů ÚSC jsou pojištěny od začátku kalendářního roku, v němž mají být pojištěny, nebo ode dne, kdy banka vydá potvrzení o tom, že pohledávky z vkladů ÚSC splňují podmínky pro jejich pojištění, podle toho, který okamžik nastane později, do konce kalendářního roku, v němž mají být pojištěny. K doložení skutečných daňových příjmů po rozhodném dni se nepřihlíží.

Banka a pobočka banky z jiného než členského státu vydá bez zbytečného odkladu po doložení skutečných daňových příjmů ÚSC potvrzení, zda a po které období jsou pohledávky z vkladů ÚSC pojištěny.

Pohledávky z vkladů ÚSC s daňovými příjmy nižšími než 500 tis. eur (cca 14 mil. Kč) u finančních institucí jsou pojištěny v Garančním systému finančního trhu do výše 100 tis. eur (u jedné banky, na jednoho vkladatele). A i nadále, pokud dojde k situaci, kdy nějakou bankovní instituci ČNB označí za insolventní (neschopnou dostát svým závazkům) nebo soud vydá roz-

hodnutí o úpadku nebo jiné rozhodnutí z důvodu přímo souvisejících s finanční situací banky, jehož důsledkem je pozastavení práva vkladatelů nakládat s vklady, na které se vztahuje pojištění, klientům budou vklady vyplaceny do limitu 100 tis. eur.

ČNB plní úlohu centrální banky s emisní funkcí. Z podstaty věci u ní tudíž nemůže nastat úpadek či obdobná situace. Vklady klientů u ČNB z tohoto důvodu nepodléhají pojištění vkladů a obce nemusejí a ani nepotřebují žádat o potvrzení o pojištění vkladů uložených na účtech vedených v ČNB. Podrobněji je problematika popsána na internetových stránkách ČNB: <http://www.cnb.cz>.

Jaká je garance, že o peníze u ČNB obce nepřijdou? Může stát v případě krize jejich peníze použít (zkonfiskovat)?

Česká národní banka je zřízena Ústavou České republiky, přičemž její postavení a působnost upravuje zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů. Do činnosti České národní banky lze zasahovat pouze na základě zákona, resp. prostřednictvím změny Ústavního pořádku České republiky. Podle současného znění § 30 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, vede Česká národní banka účty podle rozpočtových pravidel.

V souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech jsou peněžní prostředky na účtech ÚSC a dobrovolných svazků obcí určených k příjmu dotací a návratných finančních výpomocí ze státního rozpočtu, státních fondů, Národního fondu součástí státní pokladny. Tyto účty jsou určeny též k příjmům výnosů daní nebo podílu na nich převáděných správcem daně podle zákona upravujícího rozpočtové určení daní, pokud ÚSC tuto možnost nevyloučí písemným oznámením ministerstvu financí a správci daně.

ÚSC jsou majiteli účtů u ČNB, na kterých jsou uloženy jejich vklady. Tyto prostředky mohou v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech převést na účty, které nejsou podřízeny státní pokladně.

Ústava ČR ve svém čl. 101 odst. 3 ÚSC, jakožto veřejnoprávním korporacím, přiznává právo mít vlastní majetek a hospodařit podle vlastního rozpočtu. V odst. 4 je pak možnost státu zasahovat do činnosti územních samosprávných celků omezena jen na případy, kdy to vyžaduje ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem. Z výše uvedeného tudíž plyne, že stát nemá možnost zkonfiskovat prostředky ÚSC vedené na účtech u ČNB.

Existuje možnost pojištění vkladů u některých komerčních bank nebo u ČNB?

Jak uvádíme v odpovědi na první otázku, vklady u úvěrových institucí, tedy i bank, jsou pojištěny podle zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, do hodnoty 100 tis. eur. Toto pojištění se nevztahuje na vklady u centrální banky, která není úvěrovou institucí, a dále na vklady ÚSC, jejichž daňové příjmy přesahují hranici 500 tis. eur (viz rovněž informace zveřejněná ve Zprávách pro finanční orgány obcí a krajů č. 7/2015). Současně nám není známo, že by v České republice bylo nabízeno jiné (komerční) pojištění pohledávek z vkladů.

Jak mají obce postupovat, když vklady již nemají ze zákona pojištěny, tak aby snížily případné riziko? Co byste jim doporučili?

V první řadě je nutno opětovně zdůraznit, že i v minulosti měly ÚSC pojištěny vklady pouze do částky 100 tis. eur; příjmy nad tuto hodnotu pojištěny nebyly. Podmínky hospodaření (objemy rozpočtů, objemy úspor nebo naopak závazků) jsou u jednotlivých obcí značně rozdílné. Rozhodování o tom, kam finanční prostředky převádět nebo jak je zhodnocovat, tj. jakkoli s nimi nakládat, spadá výhradně do samostatné působnosti obcí. Česká legislativa v této oblasti nestanovuje žádná omezení (např. zákaz ukládat prostředky ÚSC do některých finančních institucí) ani neupravuje žádná omezující pravidla investování tak, jak je tomu např. u penzijních fondů. Obec si může vybrat z více finančních institucí a více finančních nástrojů na základě svého vlastního uvážení. Jejich volbu by však neměly diktovat prognózy výnosů, ale požadavek na minimalizaci rizik.

*za odpovědi děkuje
Ing. Jana Chládková*

Zaměstnanci vykonávající VPP se vracejí zpět do evidence uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR!

Veřejně prospěšné práce (VPP) jako nástroj aktivní politiky zaměstnanosti je hojně využíván a většina obcí si ho nemůže vynachválit, i přes některé změny v jeho realizaci v roce 2016. Za velmi významnou je považována skutečnost, že **Úřad práce ČR opakovaně podpoří umístění uchazeče o zaměstnání teprve až po uplynutí minimálně 3 měsíců setrvání v evidenci uchazečů o zaměstnání. Proč se toto vlastně děje?**

Po odpracování maximálně 12 měsíců na VPP by se zaměstnavatel měl rozhodnout, zda bude takto podpořeného uchazeče o zaměstnání zaměstnávat dále i bez příspěvku od Úřadu práce ČR nebo novým pracovním poměrem na mnohdy úspěšnou spolupráci nenaváže.

S prosbou o pomoc se v polovině ledna na Svaz obrátil starosta města Vroutek Jaromír Koudelka a také starosta obce Lubenec Jiří Chaloupecký: Zaměstnanci vykonávající veřejně prospěšné práce se vrátili zpět do evidence uchazečů o zaměstnání Úřadu práce ČR a nemohou ihned krátce po zaevidování uzavřít nový pracovní poměr u téhož zaměstnavatele. Pro starosty to znamená rozpuštění dosavadní skupiny zaměstnanců, nákup nových pracovních pomůcek pro nové zaměstnance či přeorganizování plánu prací a čekání na původní zaměstnance.

Veřejně prospěšné práce jsou ze zákona časově omezené pracovní příležitosti, které jsou sjednávány na dobu maximálně 12 měsíců, ve výjimečných případech až na 24 měsíců. Uchazeči o zaměstnání mají veřejně prospěšnými pracemi primárně získat či si obnovit pracovní návyky. Pokud ucha-

zeč o zaměstnání se vrací zpět do evidence uchazečů o zaměstnání, je před opakovaným nástupem na VPP nutné zkoumat, zda nedošlo ke změně důvodu, pro který byl daný uchazeč o zaměstnání na VPP umístěn, a také zda v mezidobí nedošlo ke změně v situaci na trhu práce, kdy roste zájem zaměstnavatelů o nabírání nových zaměstnanců, což je patrně z nárůstu počtu volných pracovních míst, která zaměstnavatelé Úřadu práce hlásí.

Někdy je možné stanovisko, že je i nadále uchazeč o zaměstnání neumístitelný na trhu práce, zaujmout krátce po jeho vstupu zpět do evidence. Úřad práce však nemůže při svém rozhodování automaticky vycházet z předpokladu, že pokud byl uchazeč o zaměstnání umístěn na VPP jednou, je již trvale na trhu práce neumístitelný. A především je také nutné pracovat i s ostatními evidovanými uchazeči o zaměstnání, pro které jsou VPP jedinou šancí, jak se zapojit do práce, případně u nich otestovat jejich opravdový zájem o práci.

Na druhou stranu obce jsou jedním z důležitých partnerů pro Úřad práce ČR ve věci řešení zaměstnanosti problémových, dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměst-

nání a Svaz má s Generálním ředitelstvím Úřadu práce ČR velmi dobré vztahy, a proto Svaz propojil zástupce GR ÚP ČR se starosty Vroutku, Očihova, Lubence a Měcholup a v poměrně krátkém čase tak Úřad práce začal společně se starosty hledat řešení vzniklé situace.

Pokud zrovna řešíte stejný problém, měli byste vědět, že výjimka z oněch tří měsíců evidence je možná (dle dodatku č. 3 ke směrnici APZ č. 1/2015, platného od pondělí 8. 2. 2016), a to za předpokladu, že tuto výjimku odsouhlasí ředitel krajské pobočky Úřadu práce ČR. Musí se však jednat o problémově umístitelné uchazeče o zaměstnání, kterým nelze bez příspěvku aktivní politiky zaměstnanosti zprostředkovat zaměstnání pro jejich zejména kombinované hendikepy (zdraví, věk, nízká, resp. žádná kvalifikace, péče o děti, předchozí dlouhodobá nezaměstnanost apod.), a jejich opakované pracovní uplatnění na VPP je tak jedinou možností.

Svaz by tímto rád poděkoval Generálnímu ředitelství Úřadu práce ČR za zprostředkování setkání v regionech a zástupcům krajských poboček ÚP ČR za vyslyšení starostů, kteří se na setkání dostavili. Situaci budeme dále sledovat.

Pokud máte problém v rámci spolupráce s Úřadem práce, kontaktujte nás!

*Mgr. Jindra Tužilová
legislativně-právní odd. Kanceláře Svazu*

Jaké změny přináší zákon o místních poplatcích?

Dne 14. října 2015 byl ve Sbírce zákonů vyhlášen zákon č. 266/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, který s účinností od 1. ledna 2016 do praxe zavedl několik podstatných změn souvisejících s problematikou tzv. poplatkových obecně závazných vyhlášek.

Dle ustanovení § 10b odst. 3 zákona o místních poplatcích je od 1. ledna 2016 nově **od místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů** osvobozena fyzická osoba, která je:

- umístěna do dětského domova pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči na základe

dě rozhodnutí soudu nebo smlouvy,

- umístěna do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu, na žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností, zákonného zástupce dítěte nebo nezletilého,
- jako nezaopatřené dítě umístěna v domově pro osoby se zdravotním postižením na základě rozhodnutí soudu nebo smlouvy o poskytnutí sociální služby,
- umístěna v domově pro osoby se zdra-

votním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem nebo chráněném bydlení.

Protože uvedené osoby jsou od místního poplatku za svoz komunálního odpadu osvobozeny přímo na základě zákona, není nutné uvedené osvobození uvádět i v obecně závazných vyhláškách. Pokud však obec prostřednictvím své obecně závazné vyhlášky osvobodila další skupiny osob dle svého uvážení, případně plánuje osvobodit, ministerstvo vnitra doporučuje do takového ustanovení obecně závazné vyhlášky zařadit (z důvodu přehlednosti a komplexnosti právní úpravy) i osvobození stanovené zákonem, a to výhradně převzetím zákonného znění. Jakákoliv modifikace zákonem stanoveného osvobození

by mohla způsobit rozpor se zákonem.

Zásadní změnu přináší možnost vyměření všech místních poplatků

(s největším dopadem zejména u místního poplatku za svoz komunálního odpadu) u nezletilých osob. Dle předcházející právní úpravy platilo, že v případě, kdy je poplatník v době vzniku povinnosti poplatek zaplatit nezletilý, odpovídají

Na krajském setkání v Praze seznamoval přítomné s problematikou místních poplatků Adrián Radošinský z ministerstva vnitra.

za zaplacení poplatku jak tento nezletilý poplatník, tak i jeho zákonný zástupce, společně a nerozdílně. Zákonný zástupce má v takovém případě stejné procesní postavení jako poplatník. Obecni úřad mohl vyměřit poplatek jednomu z nich. **S účinností od 1. ledna 2016 již není možné vyměřit poplatek poplatníkovi, který je ke dni splatnosti nezletilý a nenabyl plné svéprávnosti nebo který je ke dni splatnosti omezen ve svéprávnosti a byl mu jmenován opatrovník spravující jeho jmění.** Vznikne-li takové osobě nedoplatek na poplatku, přechází poplatková

předpisu zcela nebo částečně prominout poplatek podle § 10b nebo jeho příslušenství, lze-li to s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Uvedená možnost prominutí poplatku se tak týká **pouze místního poplatku za svoz komunálního odpadu.** Za „tvrdość“ zákona v rámci výběru místního poplatku za svoz komunálního odpadu by bylo dle názoru ministerstva možné považovat např. případ, kdy má poplatník povinnost platit místní poplatek za komunální odpad a současně se na území obce nezdržuje po dobu celého kalendářního roku, případně vlastní nemovitost, která podléhá

povinnost tohoto poplatníka na zákonného zástupce nebo tohoto opatrovníka, přičemž zákonný zástupce nebo opatrovník mají stejné procesní postavení jako poplatník.

Patnáctým dnem po dni vyhlášení zákona č. 266/2015 Sb. ve sbírce zákonů nabylo účinnosti ustanovení § 16a, na základě kterého může obecni úřad na žádost poplatníka z důvodu **odstranění tvrdości právního**

zpoplatnění, avšak není po dobu celého roku využívána. Fakticky by se tak mělo jednat o případy, kdy osoba, která podléhá poplatku za svoz komunálního odpadu, na území obce prokazatelně žádný odpad neprodukuje, příp. vlastní na území obce nemovitost, která není využívána ani k rekreaci, ani k nájmu apod.

Obdobně nabylo účinnosti ustanovení § 16b, na základě kterého může obecni úřad z moci úřední poplatek nebo jeho příslušenství zcela nebo částečně prominout **při mimořádných, zejména živelních, událostech**, a to všem poplatníkům, jichž se důvod prominutí týká. Rozhodnutí o prominutí se vyvěsí na úřední desce obecniho úřadu a současně zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tato možnost prominutí se týká **všech místních poplatků.** Uvedené možnosti prominutí místních poplatků lze aplikovat i pro místní poplatky nebo jejich příslušenství, vzniklé i v minulosti, tedy přede dnem nabytí účinnosti ustanovení § 16a a § 16b zákona o místních poplatcích.

Adrián Radošinský
MV ČR
redakčně upraveno

Kdo je GENDER FOCAL POINT?

Česká republika byla první evropskou zemí, která v roce 2002 zavedla „gender focal points“. Jde o pracovníka na každém ministerstvu, jehož agendou je zajišťovat všechny záležitosti týkající se rovných příležitostí. Rada vlády pro rovné příležitosti žen a mužů dala také podnět pro kraje, aby stejnou pozici vytvořily na svých úřadech.

Závazek k zajištění dostatečných institucionálních kapacit pro agendu rovnosti žen a mužů je uveden v mnoha mezinárodních či nadnárodních dokumentech, k nimž ČR přistoupila. K důslednému uplatňování principu rovnosti žen a mužů se zavázala i stávající vláda ČR, a to ve svém programovém prohlášení a opakovaně v roce 2014, kdy schválila Vládní strategii pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014–2020. Jednou z klíčových oblastí uvedených ve Strategii je oblast institucionálního zabezpečení rovnosti žen a mužů (dále jen „Strategie“).

Jako jeden z hlavních problémů Strategie identifikovala nízké kapacitní zajištění agendy rovnosti žen a mužů ve státní správě i v samosprávě. Cílem Strategie je vytvoření celistvé a funkční institucionální struktury v rámci veřejné správy pro prosazování politiky rovnosti žen a mužů na centrální, regionální i místní úrovni, prostřednictvím níž bude zajištěno systematické uplatňování rovnosti žen a mužů i genderového mainstreamingu. V přímé návaznosti na výše uvedený problém pak Strategie požaduje vybudování a zkvalitnění systému institucionálních kapacit v rámci státní správy i samosprávy.

Prvním z kroků vedoucích k adekvátnímu personálnímu zabezpečení agendy rovných příležitostí bylo vytvoření pozic resortních koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů, obecně

nazývaných gender focal points (dále jen „GFP“), na všech resortech. Doposud není adekvátně specifikován systém práce GFP, který by zajistil optimální výkon jejich agendy a umožnil efektivní provázání agendy rovnosti žen a mužů napříč státní správou a důsledné uplatňování principu rovnosti žen a mužů.

Agenda resortních koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů zahrnuje celou řadu úkolů, jejichž objem v posledních letech významně narůstá. Jak již bylo výše uvedeno, v listopadu 2014 vláda ČR schválila Strategii. Jedná se o důležitý koncepční dokument, jehož naplňování vyžaduje zajištění dostatečnými personálními kapacitami. Dostatečné zabezpečení agendy rovnosti žen a mužů na resortech je také zásadní podmínkou naplňování závazku vlády ČR k důslednému zajištění gender mainstreamingu. Činností koordinátorů je dále příprava podkladů pro hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě ČR. Podílejí se na sběru statistických dat za resorty členěných dle pohlaví. Mezi jejich další úkoly patří například vypracovat resortní priority a postupy, průběžně vykonávat činnost pracovních skupin k rovnosti žen a mužů v jednotlivých resortech, zabezpečovat mediální politiku resortu prezentující hledisko rovnosti žen a mužů, zohledňovat rovnost žen a mužů v dotačních a operačních programech, monitorovat otázky se-

kuálního násilí na pracovišti, zajišťovat spolupráci s nevládními neziskovými organizacemi či zajistit vzdělávací aktivity zaměřené na oblast rovnosti žen a mužů pro pracovnice a pracovníky resortů.

Postavení koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů na jednotlivých resortech řeší usnesení vlády ČR z roku 2001 (č. 456), které požaduje zřízení pracovního místa nejméně na poloviční pracovní úvazek pro zaměstnance, který by se v rámci tohoto úvazku plně věnoval agendě rovnosti žen a mužů. V roce 2012 byla v rámci Výboru provedena analýza pracovních úvazků resortních koordinátorek a koordinátorů rovnosti žen a mužů, ze které vyplynulo, že agenda rovnosti žen a mužů není zabezpečována způsobem, který by umožňoval dostatečné naplňování všech opatření přijatých vládou ČR a vyplývajících z mezinárodních závazků. Na jaře roku 2015 bylo z další analýzy zjištěno, že přístup jednotlivých resortů k začlenění této pozice je nejednotný a je vhodné, aby byl specifikován standard pozice koordinátorky či koordinátora rovnosti žen a mužů. Dále je potřeba jasně specifikovat zařazení pozice v hierarchii jednotlivých resortů. Pozice je na většině resortů zařazena do personálního odboru a v hierar-

chii úřadu poměrně nízko. Mezi úrovní koordinátora/ky a ministrem/yní existují nejčastěji čtyři stupně řízení. Omezené rozhodovací pravomoci pak znamenají také menší vliv na efektivitu prosazování agendy. Ta je ze své podstaty horizontálního charakteru a měla by zasahovat jak do vnitřního chodu úřadu, tak do jeho vnější agendy, kterou řídí jiné věcné sekce/odbory.

Výbor pro institucionální zabezpečení rovných příležitostí žen a mužů proto podal Radě vlády pro rovnost žen a mužů podnět ke změně stávajících nedostatků, kde navrhuje zakotvení pozice koordinátora/ky rovnosti žen na nejvyšší možné pozici, vždy však se současným zanesením do organizačního řádu úřadu. Jako vhodné řešení se jeví zajištění této agendy alespoň jednou osobou na plný úvazek. Dále Výbor požaduje zesílit role resortní pracovní skupiny pro rovnost žen a mužů, která by měla sdružovat také osoby s co nejvyššími rozhodovacími pravomocemi. Resorty by také měly věnovat prostor agendě rovnosti žen a mužů na svých webových stránkách i intranetu.

Mgr. Rudolfína Volecká

Projekt podpořila Nadace Open Society Fund Praha z programu Dejme (že)nám šanci, který je financován z Norských fondů.

Spory mezi církvemi a obcemi vzniklé v souvislosti s církevními restitucemi

Zákon č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů, nabyl účinnosti již dne 1. ledna 2013. Až v současné době se však objevila řada soudních sporů souvisejících s tímto zákonem, kde žalovanou stranou jsou obce a města v České republice. Na následujících řádcích tak bude věnována pozornost této problematice, včetně podstaty a účelu církevními podaných žalob.

Účelem zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi je zmírnění některých majetkových křivd, které byly spáchány komunistickým režimem církvím a náboženským společnostem v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 (tzv. rozhodné období). Tímto zákonem jsou rovněž do budoucna vypořádávány majetkové vztahy mezi státem a registrovanými církvemi a náboženskými společnostmi. Na základě tohoto zákona mají být oprávněným osobám vydány movité a nemovité věci, k nimž náleželo vlastnické právo registrovaným církvím a náboženským společnostem alespoň po část rozhodného období a které se staly majetkem státu v důsledku majetkových křivd spáchaných komunistickým režimem.

Co je považováno za majetkovou křivdu, je stanoveno ustanovením § 5 zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Lze shrnout, že

za majetkové křivdy jsou považovány skutečnosti, jako je odnětí půdy bez náhrady, uzavírání smluv učiněné v tísní nebo za nápadně nevýhodných podmínek, odmítnutí dědictví učiněné v tísní, politická nebo náboženská perzekuce či postup porušující obecně uznávané principy demokratického právního státu nebo porušující lidská práva a svobody. Jestliže církev či náboženská společnost byla stížena některou ze skutečností, jež jsou vyjmenovány v zákoně, je oprávněna se do jednoho roku od nabytí účinnosti zákona prostřednictvím výzvy domáhat toho, aby stát její historický majetek církvi nebo náboženské společnosti vydal. Vydat historický majetek církvi a náboženských společností je povinen pouze stát, resp. státní organizace (Pozemkový fond České republiky, Lesy České republiky, s. p., stát, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik a jiná státní organizace, jestliže je oprávněna hospodařit s majetkem státu nebo vykonávat správu majetku státu).

Jak se tedy zákon dotýká obcí?

Na první pohled se tedy může zdát, že se tento zákon obcí nikterak netýká. Obce totiž, po dlouhých diskusích, nebyly společně s kraji zahrnuty do tzv. povinných osob, tedy osob, které jsou povinny majetek církvím a náboženským společnostem vydávat. I přesto se tento zákon obcí dotknout může, a to díky ustanovení § 18 odst. 1 zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Toto ustanovení umožňuje církvím a náboženským společnostem podat žalobu na určení vlastnického práva státu, a to z důvodu, že věc z původního majetku církvi a náboženských společností byla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona převedena, nebo přešla, z majetku státu do vlastnictví jiných osob, a to v rozporu s ustanovením § 3 zákona o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, nebo v rozporu s ustanovením § 29 zákona o půdě. Tuto žalobu byly církve a náboženské

společnosti oprávněny podat pouze do konce roku 2015 a je tedy pravděpodobné, že žalované obce se o podané žalobě budou dozvídat právě v těchto dnech.

Žalovanou stranou je v případě žalob na určení vlastnického práva ten, kdo je v okamžiku podání žaloby zapsán v katastru nemovitostí jako vlastník; z tohoto důvodu jsou vedle státu žalovanou stranou právě obce jako v katastru nemovitostí zapsaní vlastníci nemovitostí, které jsou tzv. historickým majetkem církví. Účelem podané žaloby je dosáhnout toho, aby bylo soudem určeno, že vlastníkem žalovaných nemovitostí je stále stát; tedy že na obce vlastnické právo dle zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku

České republiky do vlastnictví obcí, nepřešlo, resp. přešlo v rozporu s tímto zákonem. Jakmile církev nebo náboženská společnost dosáhne toho, že bude stát prohlášen vlastníkem nemovitostí, nic již nebrání tomu vyzvat jej k vydání těchto nemovitostí, přičemž lhůta pro podání výzvy v těchto případech počne běžet až nabytím právní moci rozhodnutí o určení vlastnického práva státu k nemovité věci.

Zda budou žaloby podané církvemi a náboženskými společnostmi na obce úspěšné, či nikoliv je v této chvíli velmi těžké odhadnout, neboť se jedná o problematiku značně složitou a soudy České republiky dosud v zásadě nerozhodovanou. Lze konstatovat, že lze nalézt řadu přesvědči-

vých argumentů ve prospěch obcí. Rozhodující však budou až případná rozhodnutí Nejvyššího soudu a Ústavního soudu. Než se daná problematika dostane do rukou soudců Nejvyššího soudu a Ústavního soudu může uplynout i několik let, ve kterých budou obce drženy v nejistotě, zda jsou vlastníky žalovaných nemovitostí, či nikoliv. Každopádně by představitelé obcí měli s ohledem na zásadu péče řádného hospodáře nadále o žalované nemovitosti pečovat a rovněž čelit i žalobám ze strany církví tak, jak je jim zákonem o obcích prikázáno.

*Mgr. Bc. Marie Čeperová
koncipientka
advokátní kancelář KVB
www.akkvb.cz*

Města a obce hledají partnera v ČR

Město Hainichen, Německo

Počet obyvatel: 9000

Charakteristika: Město Hainichen se nachází ve spolkové zemi Sasko 26 km severovýchodně od Chemnitz. Historicky se město orientovalo na textilní průmysl a v novodobé historii zde dominuje automobilový průmysl.

Oblasti spolupráce: Město by rádo spolupracovalo s městem nacházejícím se v Ústeckém či Karlovarském kraji, a to především na společných projektech v rámci evropských dotací přeshraniční spolupráce.

www.hainichen.de

Město Lagodekhi, Gruzie

Počet obyvatel: 52 000

Charakteristika: Město Lagodekhi se nachází v okrese Kakheti ve východní části Gruzie u hranic s Azerbájdžánem. Město ležící na úpatí pohoří Velký Kavkaz v srdci gruzínské vinařské oblasti je známé pro nádhernou přírodu národního parku Lagodekhi.

Hlavní zdroj příjmů pochází ze zemědělství, obchodu, turistiky a především potravinářského průmyslu. Ve městě je řada tradičních místních restaurací a malých tržišť. Lagodekhi je také kulturním centrem regionu – provozuje divadlo, letní kino, každoročně se koná podzimní folklorní festival. Důraz město klade především na rozvoj turistiky,

kteřá nabízí řadu aktivit při návštěvě architektonických a historických památek, muzeí, při rybaření apod.

Oblasti spolupráce: Město by rádo spolupracovalo v oblasti turistického ruchu, budování městské infrastruktury, prevence přírodních katastrof, zemědělství, kultury a ochrany životního prostředí.

www.lagodekhi.org.ge

Více informací na www.partnerskamesta.cz.

V případě zájmu o navázání spolupráce, kontaktujte prosím odd. vnějších vztahů Kanceláře Svazu, Gabrielu Hůlkovou, tel.: 234 709 724.

■ **Zákon o obcích ukládá finančnímu výboru povinnost předkládat zastupitelstvu obce zápisy z provedených kontrol. Je možné tuto povinnost vyloučit v jednacím řádu finančního výboru a informovat jen o určitých bodech? V případě, že ne, je možno zápisy předložit hromadně, např. na konci roku nebo na začátku roku následujícího?**

Zákon o obcích v ustanovení § 119 odst. 5 stanovuje povinnost zápis z provedené kontroly předložit zastupitelstvu obce. Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o povinnost stanovenou přímo zákonem, nelze tuto povinnost v jednacím řádu jakkoli vyloučit. Jednací řád obsahující takové ustanovení by byl v této části v rozporu se zákonem.

Platí, že finanční i kontrolní výbor jsou povinně zřizované výbory zastupitelstva obce, které plní jednak zákonem stanovené úkoly a jednak dále úkoly, které jim uloží zastupitelstvo obce. K tomu, aby kontrolní činnost výborů měla smysl, je nezbytné, aby zastupitelstvo obce bylo o výsledcích kontrol informováno. Nutnost informovanosti zastupitelstva o provedených kontrolách vychází ze skutečnosti, že výbory navzdory zjištěným nedostatkům nejsou nadány žádnou pravomocí, pomocí které by mohly zřizovat nápravu. V tomto ohledu je tedy nutné, aby zastupitelstvo obce bylo o provedených kontrolách informováno a zápisy mu byly v souladu se zákonem předkládány. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, může zastupitelstvo v závislosti na výsledcích kontrol (znění zápisů) podle uvážení přijmout odpovídající opatření.

Lze tedy souhrnně konstatovat, že je rozhodně namístě, aby finanční a kontrolní výbor předkládaly zápisy z provedených kontrol zastupitelstvu obce průběžně. V případě, že zastupitelstvo obce bude o provedených kontrolách informováno s velkým časovým odstupem, jsou možnosti dosažení smyslu právní úpravy relativně omezeny. Doporučujeme tedy zápis z provedených kontrol předkládat zastupitelstvu obce průběžně, v zásadě ihned po jejich vyhotovení. V ideálním případě pak tuto problematiku řeší samo zastupitelstvo, které finančnímu výboru uloží časový rámec pro předkládání zápisů.

■ **Jeden z členů zastupitelstva obce zemřel. První náhradník v obci nebydlí (trvalý pobyt ale v obci má) a mandátu se vzdal. Jaký je další správný postup?**

Problematika nastupování náhradníků v případě, kdy se uprázdní mandát v zastupitelstvu obce, je upravena ustanovením § 56, resp. § 45 odst. 5 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů.

Dojde-li tedy k uprázdnění mandátu v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany, a to podle pořadí podle pravidel § 45 odst. 5 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Jestliže se první náhradník mandátu vzdal (a to písemnou rezignací doručenou starostovi, jinak rezignace nemá žádné účinky), nastupuje v pořadí druhý náhradník atd. V případě, že žádný náhradník již k dispozici není, zůstane mandát uprázdněn do konce funkčního období zastupitelstva.

■ **Od roku 2014 jsem uvolněná starostka obce. Vzhledem k onemocnění plánuji na funkci starostky**

rezignovat. Mám nárok na nějaké odstupné, a to jak v případě rezignace na funkci starostky, tak v případě odvolání zastupitelstvem?

Uvedenou situaci, kdy dojde pravděpodobně k ukončení výkonu funkce starostky v průběhu volebního období, upravuje zákon o obcích v ustanovení § 75 odst. 3. Podle tohoto ustanovení platí, že uvolněnému starostovi, který byl z funkce odvolán nebo se jí vzdal, bude odměna poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se funkce nebo odvolání z funkce.

Znamená to tedy, v případě rezignace na funkci starostky nebo odvolání zastupitelstvem obce vám bude stávající výše odměny poskytována ještě po dobu 3 měsíců ode dne vzdání se nebo odvolání z funkce.

■ **Při jednání zastupitelstva města se řídíme dle sestavených bodů programu, avšak též v bodu „různé“ jsou navrhovány k projednání další doplňující záležitosti. Mohou se i v rámci tohoto bodu přijímat usnesení?**

Platí, že povinnou informací, kterou je v souladu s ustanovením § 93 zákona o obcích nezbytné před připravovaným zasedáním zastupitelstva zveřejnit, je navrhovaný program.

Pokud je následně program zasedání zastupitelstva obce doplněn o další záležitosti (tzn. takové, které nebyly po dobu alespoň 7 dnů vyvěšeny na úřední desce obecního úřadu), mělo by se vzhledem ke smyslu ustanovení § 93 jednat pouze o ty body, které svojí povahou nelze označit za závažné a které nebyly v době zveřejnění oznámení o konání zasedání zastupitelstva obce známé.

Obecně je tedy vhodné doporučit praxi, aby zastupitelstvo finálně rozhodovalo především o těch záležitostech, které byly výslovně avizovány v předem zveřejněném navrhovaném programu zasedání zastupitelstva obce. Rozhodování o zvláště důležitých záležitostech by se mělo dít bez předchozího výslovného zveřejnění spíše výjimečně, neboť je tak omezováno naplnění smyslu zveřejnění programu.

Obdobně platí i v případě zařazování projednávání jednotlivých bodů pod položku programu zvané „různé“, „diskuse“ apod. Vzhledem k transparentnosti a informování veřejnosti doporučujeme se této praxi pokud možno vyhýbat, ale rozhodně ji nelze předem vyloučit, neboť je třeba zároveň zachovat určitou operativnost jednání a rozhodování zastupitelstva.

Platí tedy, že v rámci bodu „různé“, u něhož není předem specifikován obsah co do konkrétně řešených otázek, je sice možné přijímat usnesení, ale z povahy věci by se mělo jednat spíše o „doplňkové“ záležitosti provozního/průběžného charakteru.

■ **Jak postupovat v případě, kdy občan má uložený různý stavební materiál na veřejně přístupném obecním pozemku? Ústní domluva je bohužel bez výsledku.**

Z informací obsažených v dotazu dovozujeme, že zmíněný obecní pozemek je veřejným prostranstvím ve smyslu § 34 zákona o obcích. V takovém případě se majitel předmětných věcí může dopustit přestupku zabránění veřejného prostranství dle § 47 odst. 1 písm. h) zákona o přestupcích. Po obeznamení se se všemi okolnostmi je pak případně možné zahájit

přestupkové řízení. Jeho výsledkem bude rozhodnutí, kterým lze majiteli věci umístěné na veřejném prostranství uložit pokutu až do výše 50 000 Kč.

V případě, že by majitel věci z veřejného prostranství neodstranil, je možné se toho domáhat prostřednictvím občanskoprávní žaloby na vyklizení pozemku adresované civilnímu soudu.

Nicméně se jako vhodné jeví zaslat majiteli písemnou výzvu, aby věci z veřejného prostranství odstranil, a upozornit ho na možnost zahájení přestupkového řízení a uložení sankcí, resp. na možnost soudního řešení celé věci.

■ **Musí vlastník nemovitosti, který v ní není přihlášen k trvalému pobytu, zaplatit místní poplatek za odpad, když osoba trvale žijící v nemovitosti je umístěna v domově důchodců a na základě vydané OZV je od poplatku osvobozena?**

Místní poplatek za odpad, přesně dle zákonné terminologie poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, je upraven v ustanovení § 10b zákona o místních poplatcích. Ustanovení § 10b odst. 1 stanovuje pravidlo, kdo je poplatníkem tohoto místního poplatku, načež ustanovení § 10b odst. 3 z tohoto pravidla stanovuje výjimky. Obecně platí, že fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci,

byt nebo rodinný dům, ve kterých není hlášena k pobytu žádná fyzická osoba, poplatníkem tohoto poplatku je.

V uvedeném případě platí, že se jedná o nemovitost, ve které alespoň jedna fyzická osoba trvalý pobyt zřízen má. Skutečnost, že tato fyzická osoba je od poplatku ze zákona z důvodu umístění v domově pro seniory osvobozena, není podstatná. Znamená to tedy, že zmíněný vlastník nemovitosti platit tento místní poplatek nemusí.

■ **Obec z ČR chystá projekt z fondů EU v Česko-Polském přeshraničním programu, v jehož rámci musejí obce podepsat Dohodu o spolupráci na projektu s polskými partnery. Je nutné schválení takové smlouvy zastupitelstvem, nebo radou dané obce?**

Podle ustanovení § 84 odst. 2 písm. p) je jednou z vyhrazených pravomocí zastupitelstva obce rozhodování o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce. Uzavírání „partnerských smluv“ mezi obcemi (a to jak v rámci obcí v České republice, tak se zahraničními obcemi) podle našeho názoru pod uvedenou vyhrazenou pravomoc spadá, neboť ono partnerství v sobě zahrnuje též rys nezbytné vzájemné spolupráce. Domníváme se tedy, že schválení „partnerských smluv“ spadá do kompetence zastupitelstva obce.

dotazy zpracovala advokátní kancelář KVB

Z jednání komor a komisí

vybráno ze zápisů

Školská komise, 28. ledna 2016, Praha

Jako první byl představen projekt Technická liga, který srozumitelným a praktickým způsobem učí žáky technickým dovednostem ze všech možných oborů. Jde o spolek dobrovolníků, kteří své vědomosti předávají zdarma výukou na školách. Komisi velmi zaujal konkrétní projekt „Autokára“, kdy tým žáků postaví reálný závodní vozík, přitom si odzkouší prakticky technické dovednosti a poté s vozíkem soutěží s ostatními týmy z republiky. Dalším tématem pak byla inkluzivní vyhláška, kde komise vyjádřila nesouhlas s formou projednávání tak zásadního předpisu a přijala usnesení požadující

odložení účinnosti § 16 odst. 9. K reformě financování zaujala komise obdobné stanovisko, kdy vyjádřila nespokojenost s informacemi, které MŠMT poskytuje, a požaduje stanovisko Asociace ředitelů škol a Asociace krajů k financování malých škol. Člen komise M. Vácha, starosta Psár, pak upozornil na problém dotací na zvýšení kapacity škol v prstenci kolem Prahy, kdy strop je pouze 30 mil. Kč, což nepomůže velkým a naléhavým projektům. Komise pak doporučila v tomto smyslu oslovit MŠMT a nabídnout spolupráci při tvorbě nových dotačních titulů.

Dopravní komise, 2. února 2016, Praha

Únorové zasedání dopravní komise se věnovalo problémům, které přinesla obcím novela zákona o pozemních komunikacích s umístěním sítí technické infrastruktury a přenesením agendy speciálního stavebního úřadu na všechny obce. Naproti tomu bylo kladně přijato, že péči o silniční zeleň bude v průjezdním úseku obcí zajišťovat vlastník komunikace. Zástupci Centra dopravního výzkumu seznámili členy komise s aktuálním vývojem dopravní nehodovosti a sociálně ekonomickými ztrátami dopravních nehod a s projektem „Město s dobrou adresou“. Komise doporučila Předsednictvu, aby Svaz zaslal ministři dopravy výzvu k finanční podpoře měst a obcí při realizaci opatření k řešení městské mobility. Z aktuální legislativy

byla probírána povinnost obcí zajistit zkoušky řidičů motocyklů dle novelizované vyhlášky č. 167/2002 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, účinné od 1. listopadu 2015. Některé obce nemají zvláštní plochu na zajištění těchto zkoušek, ale povinnost splnit musí. Vybudování plochy není levnou záležitostí, přitom neexistují žádné dotační peníze, které by mohly obce využít. V této věci předseda dopravní komise zaslal dopis ministru dopravy se žádostí o zajištění schůzky s kompetentním náměstkem. Komise na závěr projednávala vliv kvality veřejného osvětlení na dopravní nehodovost v průjezdních úsecích silnic a vzdělávání seniorů v oblasti pravidel silničního provozu a řídičských dovedností.

PS obcí II. typu, 10. února 2016, Praha

Pracovní skupina obcí II. typu se sešla po delší pracovní pauze a na programu měla hned několik důležitých bodů. Úvodem se diskutovalo o změně působnosti speciálních stavebních úřadů pro místní komunikace po novele zákona o pozemních komunikacích od 1. 1. 2016. Předseda informoval o postupu jednání v optimalizaci re-

formy veřejné správy, zástupce MV ČR prezentoval administrativní členění státu, projednávána byla dále „systémová podjatost“ městských úřadů (podjatost městského úřadu ve správních řízeních, jejichž účastníkem je město samo), tomboly, novela stavebního zákona a novela zákona o obcích – změna odměňování členů ZO.

Předsednictvo Komory obcí, 11. a 12. února 2016, Velký Osek

Členové Předsednictva Komory obcí tentokrát jednali u starosty obce Velký Osek a předsedy Komory obcí Pavla Drahovzala. Na programu jednání bylo setkání se zástupci České pošty, s. p., Janem Foubíkem a Lenkou Kristovou. Hovořilo se zejména o projektu Pošta Partner a jeho rozšíření v území. Diskutována byla také vyhláška Českého telekomunikačního úřadu, která by měla určovat místa v území, kde se bude nacházet poštovní pobočka. Jan Foubík zdůraznil, že je snaha České pošty, aby určování míst bylo co

nejméně konkrétní a aby pobočková síť byla nastavena rozumně. Dalším bodem programu byla aktuální legislativa, ve které byla diskutována problematika inkluzivního vzdělávání, novela vodního zákona, nový zákon o odpadech a novela ZPF. Starostové a starostky také schválili své zástupce v celostátní i krajských hodnotitelských komisích soutěže Vesnice roku 2016.

Závěrem jednání byli přítomní informováni o zasedáních Předsednictva Svazu a v bodu různém o dotacích na jednotky požární ochrany.

PS obcí III. typu, 17. února 2016, Praha

Pracovní skupina měla velmi rozsáhlý program jednání. Devět bodů programu se týkalo aktuální legislativy, která se ORP dotýká. Jednalo se o novelu stavebního zákona, zákona o vodách a zákona o obcích. Dále byl projednáván zákon o ochraně ovzduší, ochraně zemědělského půdního fondu, evidence obyvatel, registr smluv a o kontrole a řízení veřejných financí. PS podpořila připomínky Svazu k novele stavebního zákona a byla velmi kritická k navrhovaným změnám v zákoně o vodách. Dojde k razantnímu zdražení vody bez logického důvodu a potřebných přínosů. Změny nereagují na problematiku sucha, dojde ke ztrátě motivace občanů a obcí, spotřeba vody bude dále klesat, přitom již dnes je z hygienického hlediska tzv. na hraně. Obdobně vidí členové pracovní skupiny i změnu zákona o ovzduší.

Navržený institut umožnění vstupu do obydlí na základě důvodného podezření je nebezpečným nástrojem. Orgány ochrany životního prostředí v podstatě dostávají větší pravomoci, než má v současné době policie ČR. Jednohlasně bylo odmítnuto, aby povinnost provádět tyto kontroly byla dána ORP. Diskuse se rozproudila i nad povinností výměny občanských průkazů do konce roku 2018. Díky zrušení místní příslušnosti budou některá ORP pod velkým tlakem zejména před skončením požadované lhůty. Vhodnější by byla kontinuální výměna OP, popř. zákonná možnost automatického prodloužení této lhůty. Závěr jednání patřil veřejnému opatrovnictví, které klade velké nároky na platy zaměstnanců sociálních odborů úřadů, na které obce nedostávají od státu ani korunu.

Výzvy • nabídky • oznámení

■ POZVÁNÍ

Bydlení a udržitelný rozvoj měst – téma Evropského Habitatu v Praze

Za podpory ministerstva pro místní rozvoj se dne 16. – 18. března 2016 bude v Praze konat Konference Evropský Habitat, která je součástí série regionálních konferencí OSN, jejichž tématem je bydlení a udržitelný rozvoj měst. Výstupy těchto akcí pak vyústí na třetí celosvětové konferenci Habitat III, která se uskuteční v říjnu 2016 v Ekvádoru. Habitat III můžeme považovat za akci mimořádného významu, neboť se koná na globální úrovni jednou za 20 let. Naposledy tedy v 1996 v Istanbulu a předtím v roce 1976 ve Vancouveru.

V kontextu politiky Evropské unie je podpora role měst jako klíčového hráče v prosazování udržitelného rozvoje území dlouhodobým záměrem. Městské oblasti plní významnou úlohu při dosahování cílů EU 2020 (vzhledem k jejich koncentraci lidí, služeb, bydlení, hospodářské činnosti apod.). Posilování městské agendy (Amsterdamský pakt 2016), udržitelného a integrovaného přístupu na městech (Toledská deklarace 2010), podpora Re-

ferenčního rámce pro udržitelná evropská města (Marseillská deklarace 2008) i integrovaný rozvoj měst (Lipská charta 2007) je klíčovým aspektem Evropské kohezní politiky a má přímou vazbu na vytváření budoucí EU agendy.

Obecným cílem konference, jež je organizována za spolupráce OSN a MMR ČR, je identifikovat nové výzvy pro rozvoj měst, které se objeví v tzv. Pražské deklaraci, jež bude oficiálním výstupem celé konference. Evropský Habitat je tematicky zacílen na bydlení v životaschopných městech, přičemž vedle oficiálního programu konference je připraven také prostor dalším institucím, které se mohou ucházet o pořádání vedlejších seminářů (tzv. side-eventů).

Svaz společně se svými bruselskými partnery Radou evropských měst a regionů (CEMR) a Platformou podaly za podpory své dceřiné společnosti MEPCO žádost o pořádání semináře s názvem

„Jak mohou obce na svém území podporovat udržitelný rozvoj?“. Myšlenka uspořádat takový seminář vychází z dlouhodobé součinnosti těchto organizací v oblasti udržitelného rozvoje. Seminář poskytne prostřednictvím pozvaných řečníků konfrontaci názorů, zkušeností a především chápání udržitelného rozvoje prakticky z celé Evropy. Pohled ČR a zároveň i střední Evropy bude reprezentovat statutární město Brno, které s principy udržitelného rozvoje má bohaté zkušenosti. Zajímavostí je také účast zástupce z Moldavska, jehož účast doplní mozaiku názorů na udržitelný rozvoj o pohled z východní Evropy. Zmiňovaný se-

minář spoluorganizovaný Svazem se uskuteční během druhého dne této konference, tj. 17. března 2016 od 9:00 – 10:30 v Kongresovém centru Praha, 5. května 1640/65, 140 21 Praha 4. Kontaktními osobami pro tento seminář jsou Mgr. Šárka Řecková (SMO ČR, rechkova@smocr.cz) a Ing. Mgr. Adam Vazač (MEPCO, adam.vazac@mepco.cz).

Registraci na tuto konferenci evropského významu je možné provést zdarma na odkazu: <http://www.europeanhabitat.com/registrace/>.

■ OZNÁMENÍ

Historicky první ročník soutěže „Knihovna jinak“ má své vítěze. Nejvíc „To se mi líbí“ dostali v Hejné

Propojit knihovny mezi sebou a sdílet dobrou praxi. To byl hlavní záměr facebookové soutěže „Knihovna jinak“, kterou uspořádal Svaz. Nápad vznikl při debatě Kulturní komise o vedení knihoven, knihobudkách a dalších způsobech, jak zajímavě půjčovat lidem knížky a netradičně využívat prostory ke čtení. Do akce se zapojily městské a obecní knihovny z celé České republiky. Podle předsedkyně Kulturní komise Květy Halanové, starostky Jilového u Prahy, jsou stíněné knihovny dávnou minulostí. Dnešní knihovny slouží pro společenská setkání a především v malých městech a obcích se jedná o centra veškerého dění. U soutěže „Knihovna jinak“ nechyběl ani Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR (SKIP).

Do prvního ročníku „lajkovací“ soutěže „Knihovna jinak 2015“, jejíž jednoduchou podstatou bylo získat na sociální síti co nejvíc označení „To se mi líbí“ pro konkrétní knihovnu, se loni na podzim přihlásily desítky subjektů. Vyhrála knihovna v obci **Hejná** nedaleko Horažďovic. Pomyslnou stříbrnou medaili získala knihovna z obce **Březina**, třetí místo vybojovala městská knihovna v **Blatné**.

Partnery „Knihovny jinak 2015“ byly advokátní kancelář AK Forejtová, licence ASPi na rok zdarma vítězům věnovala společnost Wolters Kluwer. Další ročník facebookové soutěže se uskuteční opět na podzim. Fotografie z akce najdete na facebooku. „To se mi líbí“ můžete dát i profilu Svazu měst a obcí ČR.

■ VÝZVA

MPSV podpoří vznik mikrojeslí

Ministerstvo práce a sociálních věcí v rámci OP Zaměstnanost vyhláší dvě výzvy, které podpoří vznik tzv. mikrojeslí. Koncipovány jsou jako veřejná služba péče o děti, která nabízí pravidelnou profesionální péči o děti od šesti měsíců do čtyř let v kolektivu maximálně čtyř dětí, a to pět dní v týdnu minimálně osm hodin denně. Výzvy č. 126 a 127 „Pilotní ověření péče o nejmenší děti v mikrojeslích“ umožňují obcím, organizacím zřízeným obcemi či neziskovými organizacím získat finanční podporu na vybudování a provoz mikrojeslí. Peníze lze využít i na vzdělávání, ve kterém lze mj. získat profesní kvalifikaci Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky.

Cílem je pilotně ověřit nový systém služeb, které poskytují péči o předškolní děti, zajistit průběžné vzdělávání chův pro tato zařízení a zjistit možnosti zavedení tzv. garance místa v předškolních zaříze-

ních pro děti od jednoho roku věku a zájem o tuto službu. V případě, že se systém osvědčí, budou připraveny příslušné legislativní změny. Projekty na vznik a provoz mikrojeslí by měly být realizovány buď přímo obcí, nebo ve spolupráci s obcí. Příjemci finanční podpory budou úzce spolupracovat s ministerstvem práce a sociálních věcí, které nabídne komplexní poradenství a podporu, účast na workshopech, konferencích apod.

Hlásit se mohou zájemci z celé ČR. Jedna výzva, na kterou je vyčleněno 40 milionů korun, je určena pro Prahu, druhá pro žadatele z regionů. Pro ně je připraveno celkem 100 milionů korun. Žádosti o podporu je možné předkládat prostřednictvím monitorovacího systému MS2014+ od 16. května do 6. června 2016. Podrobné informace k výzvám najdete na webových stránkách Evropského sociálního fondu pod záložkou Výzvy.

■ VÝZVA

Kalendář OBCE 2016 – Soutěž příběhů a umění

Svaz se rozhodl udělit záštitu nad soutěží Kalendář obce 2016. Věříme, že tištěný kalendář ani v dnešní digitalizované době neztrácí své kouzlo a může být opravdovým uměleckým dílem a velmi působivou formou prezentace.

Cílem soutěže je ocenit výjimečné práce – kalendáře, a to nejen z pohledu vlastního polygra-

fického zpracování, ale i z hlediska originálního návrhu či společenského poselství. Kalendáře měst a obcí se stávají zprostředkovateli atmosféry daného místa a napomáhají rozvíjet cestovní ruch. Nebojte se zviditelnit, účast v soutěži je pro obce bez poplatku. **Uzávěrka přihlášek je 1. dubna 2016**, soutěž organizuje ABF, a. s. Více na www.kalendarroku.cz.

|||||
KALENDÁŘ 2016

■ OZNÁMENÍ

Obec přátelská rodině 2015 – až dva miliony korun na prarodinné projekty

Ministerstvo práce a sociálních věcí opět vypsalo soutěž Obec přátelská rodině, které se mohou účastnit obce se svými prarodinnými projekty. Tento rok jsou podmínky pro přihlášení mnohem přívětivější: soutěžící obec nemusí mít schválený plán rodinné politiky, nicméně pokud takový dokument má, získá bonusové body. Obce soutěží v pěti velikostních kategoriích a od toho se také odvíjí výše dotace, která je v případě obce do 1000 obyvatel 500 000 Kč a v případě obce s více než 50 000 obyvatel až dva miliony. Více informací naleznete na našich webových stránkách nebo na stránkách MPSV ČR. **Uzávěrka přihlášek je 31. března 2016.**

■ OZNÁMENÍ

S evropskými dotacemi samospráv poradí nová publikace

Průvodce finanční podporou z programů Evropské unie v letech 2014 až 2020 vydal díky dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj ČR Svaz. Publikace nazvaná „Evropské dotace – Nové možnosti, příležitosti a zkušenosti měst a obcí“ vyšla v nákladu 1000 ks. Dostupná je zdarma, a to i v elektronické podobě. Cílem publikace je představit základní možnosti samospráv při čerpání finančních prostředků z Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) v programovém období 2014–2020. Stostránková brožura také analyzuje aktivity a úspěšnost měst a obcí při čerpání evropských dotací v letech 2007–2013. V daném období samosprávy podaly celkem 36 482 žádostí, vydána byla rozhodnutí o poskytnutí dotací v celkové výši 157 miliard korun. K 10. listopadu 2015 města a obce zhruba dvě třetiny projektů dokončily.

Publikaci tvoří dvě navazující části. První čtenáře provází operačními programy ESIF 2014–2020 a jejich prioritami. Obsahuje podrobnosti k vybraným dotačním možnostem určeným a vhodným pro samosprávy a jejich příspěvkové organizace. V novém programovém období je pro tuzemská města a obce nejdůležitější snížení počtu programů, koncepce jednotného metodického prostředí, která má zajistit stejná pravidla napříč systémem, a rozšířený monitorovací systém, jehož podstatou by měla být jednodušší administrativa, kdy žadatel už nebude muset tisknout žádné dokumenty. Pro Českou republiku je na základě Dohody o partnerství, schválené Evropskou komisí, na projekty vyčleně-

no celkem 24 miliard eur, z toho by významná část měla jít právě do územních samospráv.

Druhá část publikace analyzuje, jak byly města a obce úspěšné při čerpání dotací z EU v letech 2007–2013. Rovněž mapuje chybivost v projektech a poukazuje na časté nedostatky včetně důvodů nedočerpání dotací. Více než polovina projektů, které v předchozím programovém období realizovaly města a obce, s nimiž souvisí i téměř polovina peněz

schválených rozhodnutím o dotaci, tedy cca 74 miliard korun, se týkalo OP Životní prostředí. Více než 600 projektů se realizovalo v každém z regionálních operačních programů (ROP) Jihozápad, Střední Čechy a Střední Morava. Úspěšnost samospráv při žádání o evropské dotace byla 64%. Nejúspěšnějšími žadateli (74,2%) byly obce do 499 obyvatel, což je dáno nižším počtem žádostí. V průměru podaly a realizovaly dva projekty.

Dodejme: Publikace „Evropské dotace - Nové možnosti, příležitosti a zkušenosti měst a obcí“ vznikla v rámci projektu „Podpora aktivního zapojení měst a obcí ČR do rozhodovacích procesů EU a účinná obhajoba zájmů samospráv ČR na úrovni Evropské unie a dalších evropských zemí“. Dotace na tento projekt byla poskytnuta ze zdrojů ministerstva pro místní rozvoj. Pro Svaz ji zpracovala společnost MEPCO. Vycházela přitom z dostupných dokumentů řídicích orgánů, zejména pak ze schválených verzí operačních programů. Publikace je dostupná na www.smocr.cz.

■ OZNÁMENÍ

Inteligentní dopravní systémy budou podpořeny z IROP 175 mil. Kč

Zavedení a modernizace inteligentních dopravních systémů pro veřejnou dopravu budou podpořeny z IROP. Lepší orientace na zastávkách a v dopravních prostředcích či větší komfort při plánování cest. To jsou jen některé přínosy, které mohou přinést projekty z nové výzvy k předkládání žádostí o podporu v Integrovaném regionálním operačním programu, kterou vyhlásilo MMR ČR. Připraveno je téměř 175 milionů korun.

Podpora je zaměřena na zavedení nebo modernizaci systémů pro sledování a řízení vozidel a dispečink veřejné dopravy, informačních systémů pro cestující ve vozidlech veřejné dopravy a na zastávkách, ve stanicích a přestupních uzlech veřejné dopravy či zavedení nebo modernizaci odbavovacích a platebních systémů ve vozidlech veřejné dopravy, na zastávkách, ve stanicích a přestupních uzlech veřejné dopravy a v dopravních informačních centrech. Dále je možné využít prostředky na zavedení jednotné informační služby pro systém integrovaných veřejných služeb v přepravě cestujících a zavedení jednotného elektronického jízdního

dokladu pro systém integrovaných veřejných služeb v přepravě cestujících.

Příjemci podpory mohou být kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládané kraji, organizace zřizované nebo zakládané obcemi, organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí, dopravci ve veřejné dopravě na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících, provozovatelé dráhy nebo drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb. (Správa železniční dopravní cesty, s. o., a obchodní společnosti) či MD ČR. Projekty musí být realizovány mimo území hl. m. Prahy. Výzva č. 22 „Telematika pro veřejnou dopravu“ je vyhlášena v rámci specifického cíle 1.2 IROP „Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy“.

Z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro tuto výzvu připraveno 174,25 mil. Kč. Maximální výše celkových způsobilých výdajů na jeden projekt je 50 mil. Kč. Minimální výše celkových způsobilých výdajů na projekt je 5 mil. Kč. Žadatelé mohou žádosti o podporu podávat **od 22. února 2016 do 30. června 2016**.

■ OZNÁMENÍ

Peníze na opravy místních komunikací ze SFDI

V souvislosti s projednávanou novelou zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury (SFDI), budou moci obce žádat o prostředky z programů SFDI na opravy místních komunikací.

Tato možnost je zahrnuta v § 2 odstavec 1 písm. m) návrhu novely zákona, který je v době uzávěrky InS ve 2. čtení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (sněmovní tisk 583).

Citace § 2 odst. 1 písm. m): „*Finanční prostředky, s nimiž Fond hospodaří, lze použít na financování nebo předfinancování výstavby,*

modernizace, oprav nebo údržby místních komunikací v místech, kde stavební objekty těchto místních komunikací kříží dálnice, silnice, celostátní nebo regionální dráhy nebo dopravně významné vnitrozemské vodní cesty.“

Jedná se však pouze o místa, kde místní komunikace kříží nadřazenou infrastrukturu. Typickým příkladem může být most přes dálnici. Pokud bude schválena novela zákona o SFDI v předložené podobě, tak obce budou moci žádat o finanční prostředky ze SFDI na tyto účely, což doposud nebylo možné.

■ RECENZE

Název knihy: Průvodce uzavíráním smluv pro rekodifikaci

Autor: Dana Ondřejová

Recenzent: Mgr. Zdeněk Mandík

Nakladatelství: Wolters Kluwer

Kniha advokátky, pedagožky a rozhodkyně rozhodčího soudu Dany Ondřejové Průvodce uzavíráním smluv seznamuje čtenáře krok za krokem s problematikou uzavírání smluv, přičemž zaplňuje dosud prázdné místo, které je v odborné literatuře na jedné straně ohraničeno komentářovou literaturou či přehledy judikatury v oblasti soukromého práva, na straně druhé pak sbírkami smluvních vzorů. Přehlednosti knihy napomáhá chronologické řazení témat odpovídající logice přípravy smlouvy – úvodní kapitoly se tak zabývají problematikou právního režimu smluv, a to jak z hlediska aplikovatelnosti předpisů z dob před rekodifikací (důležité např. pro přípravu dodatků ke starším smlouvám), tak i z hlediska specifík smluv uzavíraných mezi podnikateli. Největší prostor (téměř 40 kapitol na 350 stranách) je pak věnován jednotlivým náležitostem smlouvy, a to opět v logickém řazení, tedy od nadpisu po podpis. Čtenář se tak mimo jiné seznámí s tím, jak vhodně stanovit předmět smlouvy, cenu či místo plnění či záruční podmínky. Velký prostor je věnován problematice zajišťovacích a utvrzovacích institutů či úrokům z prodlení. Obsah knihy ukazuje na velkou autorčinu zkušenost v této

oblasti, neboť kniha je doslova nabitá příklady vhodných, ale i méně vhodných ustanovení, která se ve smlouvách objevují. Složitější témata jsou doplněna odkazy na příslušnou judikaturu. Kniha upozorňuje i na sporné otázky (např. charakter podpisu v emailové zprávě).

Jak již naznačuje název edice, ve které kniha vyšla, tedy „Právo prakticky“, publikace je především praktickým průvodcem pro přípravu či kontrolu smluv. Vzhledem k nedávné rekodifikaci soukromého práva navíc upozorňuje na význam a rizika některých nových (a dosud neznámých) formulací, které se začínají ve smlouvách objevovat. Na rozdíl od sbírek smluvních vzorů poskytuje široký výklad jednotlivých institutů a jejich vzájemné srovnání (např. smluvní pokuta vs. úroky z prodlení), takže může posloužit i jako učebnice závazkového práva. S ohledem na „zamořenost“ smluv zbytečnými a často nesmyslnými ustanoveními nelze než doporučit tuto knihu všem, kteří mají co dočinění s kontraktačním procesem. Její vhodná aplikace poslouží nejen ke kultivaci obsahu smluv, ale především k ochraně smluvních stran a jasnému vymezení vzájemných práv a povinností.

- Vysoká odbornost v oblasti práva územních samosprávných celků potvrzená prestižními cenami Regionální právnická firma roku 2015 a Právník roku 2015
- Zprostředkování zkušeností stovek měst a obcí
- Dostupné služby pro obce a města celé České republiky

**SJEDNEJTE SI
NEZÁVAZNOU
SCHŮZKU VE VAŠÍ
OBCI**

volejte 226 259 401, napište
nám na pravnik@akkvb.cz
více informací na
www.akkvb.cz

